ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №25

Стенограма пленарного засідання **16** червня **2020** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №25

Стенограма пленарного засідання 16 червня 2020 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання двадцять п'яте (Вівторок, 16 червня 2020 року)

Прийняття рішення про порядок роботи Верховної Ради України	
в пленарному режимі з 16 червня по 19 червня 2020 року	7
Заяви депутатських фракцій і груп:	
«Європейська солідарність»	7
«Голос»	25
«Партія «За майбутнє»	32
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	8
Прийняття у першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії»	16
Прийняття постанов:	
«Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	17
«Про План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік»	17
Прийняття рішення про скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів до проектів законів:	[
«Про народовладдя через всеукраїнський референдум»	17
«Про внесення змін до розділу ІІ «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)» щодо продовження строку дії у зв'язку із загрозою зростання захворюваності населення на коронавірусну хворобу (COVID-19)»	18

Внесення змін до:

Закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб,	
фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»	
щодо надання права безоплатної реєстрації особам	
з інвалідністю та особам, які постраждали внаслідок	
аварії на Чорнобильській АЕС»	18
Господарського кодексу України щодо недопущення	
нарахування штрафних санкцій за кредитами	
у період дії карантину, встановленого з метою	
запобігання поширенню на території України	
	19
коронавірусної хвороби COVID-19	19
HORRING DOMONO HODINING ORTID HIGHO HODINGONIGI HIGHDANINGH	
деяких законодавчих актів щодо державної підтримки	
сфери культури, креативних індустрій, туризму,	
малого та середнього бізнесу у зв'язку з дією	
обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням	
коронавірусної хвороби (COVID-19)	19
. 17	
деяких законодавчих актів України	
щодо визнання особою без громадянства	24
Havivagna v rominovi na o ovony za ostania povovini	
Прийняття у першому читанні за основу проектів законів:	
«Про акціонерні товариства»	26
«Про внесення змін до Розділу X «Прикінцеві та перехідні	
положення» Закону України «Про систему гарантування	
вкладів фізичних осіб» щодо сприяння виконанню	
Національним банком України функцій із захисту інтересів	
вкладників і кредиторів неплатоспроможних банків»	33
вкладинків і кредпторів пенлагоспроможних одиків//	55
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання	
проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих	
актів України щодо обов'язковості використання рідкого	
біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту»	39
оюналива (оюкомпонентів) у галузі транспорту»	39
Складення присяги народним депутатом України	
Масловим Д.В.	45
тугасловин д.в.	43

Внесення змін до Закону «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо удосконалення окремих питань проходження громадянами України військової служби	46
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні»	50
«Про захист трудових мігрантів та боротьбу з шахрайством у працевлаштуванні за кордон»	57
«Про електронні комунікації»	63
«Про хмарні послуги»	68
Включення законопроектів до поряду денного сесії	72
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування»	73
Внесення змін до:	
деяких законодавчих актів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності	74
пункту 9 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень»	78
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України»	79
Інформація про входження народного депутата України Маслова Л.В. до складу депутатської фракції «Слуга народу»	»85

Прийняття Постанови «Про недопущення зупинки	
функціонування госпіталів ветеранів війни під час	
впровадження другого етапу медичної реформи»	85
Ратифікація Рамкової угоди між Урядом України та Урядом	
Королівства Данія щодо загальних умов та процедур,	
організаційних заходів та фінансових умов реалізації	
програми Danida Business Finance в Україні	86
inperpainin Banaca Business I manee B v Rpaini	00
Прийняття рішення про повернення на доопрацювання	
суб'єкту права законодавчої ініціативи проекту Закону	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України	
щодо визначення відповідальності за формування системи	
ціноутворення в будівництві автомобільних доріг	
загального користування»	86
sar and not of Replie Tybannin	00
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів	
України щодо стимулювання розвитку	
виноградарства в Україні»	86
1 1	
Результати поіменної реєстрації	

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України 16 червня 2020 року, 10 година 5 хвилин

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації!

Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до реєстрації. Готові реєструватися, шановні колеги? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 296 народних депутатів України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, у нас сьогодні ϵ аж чотири іменинники. Це Ольга Валентинівна Бєлькова, Юлія Миколаївна Гришина, Андрій Володимирович Іванчук і Кальцев Володимир Федорович (Оплески). Я вам бажаю успіхів, здоров'я, наснаги та нових досягнень! Ще раз — зі святом!

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради від усіх депутатських фракцій та груп була пропозиція, щоб цього тижня ми також продовжили той режим роботи, який був на минулому тижні. Тобто ми працюємо у вівторок та четвер до 12 години, з 12 години до 12 години 30 хвилин — перерва, далі до 15 години години ми продовжуємо ранкове засідання. Якщо без перерви, я лише за. Якщо ми говоримо про п'ятницю, то замість виступів депутатів з різних питань півгодини на зачитування запитів і півгодини залишається на виступи депутатів у «різному». А далі працюємо у звичайному режимі, і це в кінці нашого засідання. Немає заперечень?

Ставлю зазначену пропозицію на голосування. Прошу підготуватися до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 294.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, надійшла заява від двох депутатських фракцій з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

Іонова Марія Миколаївна.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Ви знаєте, темні часи настають завжди дуже непомітно. Громадяни, які переймаються своїми повсякденними клопотами, а то й елементарним виживанням, закривають очі на все більше кричущі злочини влади, тим самим розв'язуючи їй руки. Крок за кроком ми невдовзі опинимося там, звідки ще недавно мали щастя вибратися.

Ми всі пам'ятаємо часи Януковича. Тоді було не просто важко жити, а було важко дихати. Я думала, що все-таки останній раз, коли я зупиняла автозак з побитими людьми, був у 2014 році. Але ні! Усе це відбувається також за вашої мовчазною згоди, тому що ви закриваєте очі, коли дебеерівці б'ють депутатів, коли «Беркут» б'є в підвірках суду людей. Наприклад, у справі Стерненка побили його дівчину, а також Олександра Кірякова, аспіранта історичного факультету, учасника бойових дій. Ми, здавалося б, уже не могли побачити таких страшних картин, але ми помилялися. Реванш відбувається у всіх на очах, і те, що стосується справи Стерненка Сергія, не витримує жодної критики, тому що у справі прямо йдеться про самозахист. Це про права людини, про те, як громадянин може захистити сам себе в суді. Я хотіла б сказати, що Сергія хочуть кинути за ґрати лише за те, що він рятував своє життя. Я дуже вдячна колегам із фракцій «Голос» і «Європейська солідарність» за те, що ми вчора, дійсно, всі були разом. Це перше.

Друге. Наступ на демократію відбувається зараз найбільше в судах, і те, що розгортається на наших очах в апеляційному суді у справі Януковича, сам факт цього суду — яскраве свідчення реваншу сил антимайдану. Цей апеляційний розгляд відбувається тоді, коли Андрій Портнов нарешті зміг відновити контроль над українськими судами. І треба розуміти, що, мабуть, без сприяння пана Зеленського це було б неможливо, тому що ДБР керує адвокат Януковича.

Вибіркове правосуддя, політичні переслідування стають нормою вашого життя. Ви знаєте факти, коли в європейських країнах переслідують лідерів опозиції? Ви розумієте, що в наших західних партнерів уже очі лізуть на лоба від того, що відбувається в Україні? Реакція заходу на політичні репресії може бути досить жорсткою для України. Ані США, ані НАТО не будуть підтримувати авторитарні режими, і якщо влада Зеленського не припинить такий необґрунтований тиск на судову гілку влади, на лідера опозиції, Україна може втратити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп з внесенням пропозицій, оголошень, заяв

і повідомлень. Прошу записатися представників депутатських фракцій та груп на виступи.

Южаніна Ніна Петрівна. Андрій Володимирович Парубій.

ПАРУБІЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Нам сьогодні дуже важливо усвідомити, що стратегічна мета Кремля не змінилася. В їхньому розумінні Україна має право існувати, але без української суті, виключно як частина «русского мира», який керується з Кремля. Для цього першочерговим завданням є знівелювати, знищити історичне значення Революції Гідності, очорнити і дискредитувати героїв Майдану, добровольців, героїв АТО, зрештою всіх державників. І вже рік ми всі спостерігаємо покрокову реалізацію цього сценарію. Він втілюється паралельно з розвалом держави в усіх сферах.

Зараз влада взялася за найголовнішу частину кремлівського плану — змінити парадигму суспільного сприйняття. Вони хочуть переконати суспільство, що Майдан — це державний переворот, що українізація та декомунізація — це порушення демократичних стандартів, що захист своєї Батьківщини — це злочин. Триває наступ на українську мову, на український інформаційний простір, намагаються зірвати ЗНО. Ось чому влада Зеленського, не криючись, почала переслідувати найбільш активних, і справи Федини, Звіробій, Чорновол, Антоненка, Кузьменка, В'ятровича, Стерненка попри їх відмінність — насправді ланки одного ланцюга. Якщо ми цей український антиреванш не зупинимо, вироки будуть винесені всім.

Вчорашні події під судом яскраво продемонстрували, на який шлях ми стали і до чого йде Українська держава. Очевидно, що головною мішенню Кремля і Зеленського є п'ятий Президент України Петро Порошенко. Оскільки жодне із звинувачень, про які трубили всі московські медіа, не підтвердилося, їм потрібно сфабрикувати будь-яку резонансну справу. Цим займається Венедіктова та інші каральні органи.

Чи можемо ми запобігти цьому кремлівському сценарію? Чи можемо ми протидіяти? Чи можемо ми зупинити реванш, захистити своїх побратимів, врятувати Україну? Так. Шлях до цієї мети один — загальне об'єднання всього українського табору, об'єднання всіх українських сил. До цього всіх закликає «Європейська солідарність». Бо це наша земля і наша країна. Ми зобов'язані її захистити.

Реванш не пройде. Зеленський має піти. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак Богдан Вікторович.

КИЦАК Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Завітневичу Олександру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завітневич Олександр Михайлович.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановні українці! Дозвольте привернути вашу увагу до історичної події на шляху інтеграції нашої країни до Організації Північноатлантичного договору. 1 листопада 2019 року Україна звернулася до НАТО з проханням перейти на новий рівень співробітництва і надати їй статус учасника Програми розширених можливостей. Ця програма насамперед передбачає розширення практичної операційної взаємодії, надає доступ до розширеного діалогу у сфері розвідки, а також дозволяє громадянам країн-партнерів обіймати посади в штаб-квартирі НАТО або в командній структурі альянсу.

Цей статус є частиною партнерської ініціативи НАТО щодо взаємодії. Метою є підтримка і поглиблення співпраці між союзниками і партнерами, які внесли значний вклад в операції та місії під проводом НАТО. Як партнер НАТО Україна надала війська для операцій союзників, у тому числі в Афганістані і Косово, а також для сил реагування і навчання НАТО. Союзники високо оцінили наш внесок, який демонструє прихильність України Євроатлантичній безпеці, і в п'ятницю, 12 червня, Північноатлантична рада визнала Україну членом Програми розширених можливостей НАТО (ЕОР).

Україна зараз є одним із шести партнерів розширених можливостей разом з Австралією, Фінляндією, Грузією, Йорданією і Швецією. Кожен з партнерів має індивідуальні відносини з НАТО, засновані на секторах, що становлять взаємний інтерес. Як партнер розширених можливостей, Україна отримає розширений доступ до програми навчань із взаємосумісності, а також ширший обмін інформацією. Союзники по НАТО продовжують заохочувати і підтримувати нашу країну в її зусиллях з проведення реформ, у тому числі у сфері безпеки і оборони, цивільного контролю і демократичного нагляду, а також у боротьбі з корупцією.

Ще одним підтвердженням нашого прогресу в реформуванні сфери безпеки і оборони та послідовної підтримки наших міжнародних партнерів стало прийняття в четвер 11 червня Конгресом Сполучених Штатів Америки рішення про затвердження пакета безпекової допомоги Україні на 2020 фінансовий рік у розмірі 250 мільйонів доларів за програмою «Ініціатива безпекової допомоги Україні». Зазначені кошти будуть спрямовані на додаткове навчання, обладнання та консультації для посилення спроможності нашої держави більш ефективно протистояти російській агресії.

Дякую. Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Віктор Васильович, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дорогі друзі, шановні колеги! Я хочу сказати, що наша країна, напевно, одна із найщедріших країн у світі, ми роздаємо кошти будь-кому, і притому із задоволенням це роблять останні шість років всі представники минулої і чинної влади.

Дивлюся на меморандум, який підписала сьогодні чинна влада, чинний уряд з МВФ. Там знову ми повністю щедро віддаємо належне, що будуть іноземці у наглядових радах, що іноземці визначатимуть, яких суддів призначати по країні, і найголовніше, що ми щедро оплачуємо їхню роботу і нічого не робимо для того, щоб щось у цьому поміняти.

Я хочу навести деякі факти, щоб ви розуміли, про які суми йдеться. Ось лист керівника Служби безпеки України Баканова на ім'я Прем'єр-міністра України Шмигаля. Він прямо розказує, що за останні два роки фонд заробітної плати керівництва «Укрзалізниці» збільшився на 22 мільярди гривень. Левова частка цих коштів пішла на керівництво української залізниці, а по суті, кожен з керівників та іноземних представників у наглядовій раді за два роки отримав по 50 мільйонів гривень. Вдумайтеся, що я говорю! І таких наглядових рад нам нав'язали іноземці, міжнародні валютні фонди тощо по всіх державних банках, по всіх державних підприємствах. А це означає, що за рік мінімум 1 мільярд гривень ми видаємо просто на утримання цих псевдоконсультантів-іноземців.

Покажіть мені, що в нас помінялося у банківському секторі. Стали дешеві кредити, іпотека? Ми можемо роздати гроші людям на придбання житла? Ми є свідками і бачимо, що роздаються потужні промислові кредитні програми? Ні! То для чого нам тоді ці консультанти?

Покажіть мені, яку користь принесли ці іноземні так звані консультанти «Укрзалізниці», «Нафтогазу України» «Енергоатому», великим державним банкам. Жодної! Водночас ми щедро роздаємо мільярди гривень.

Якщо почитати цю довідку, то капітальні видатки «Укрзалізниці» за 2018 рік впали на 32 відсотки, план виконання цих капітальних видатків — 67 відсотків, у 2019 році — 58,6 відсотка. Це Баканов пише Шмигалю. Це означає, що «Укрзалізниця» абсолютно не оновлюється, немає програм розвитку, немає програм закупівлі нових матеріалів, обладнання, систем безпеки, локомотивів, вагонів, кабельної продукції, колійне господарство не ремонтується, а мільярди роздаємо на утримання цих пасажирів.

Тому пропозиція уряду: все-таки вмикайте мізки і наводьте з цим порядок. Ми неодноразово про це говоримо, а ви зовсім не реагуєте. Вам же СБУ про це пише, то відреагуйте хоча б на них.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кулініч Олег Іванович, депутатська група «Довіра».

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Шановний пане головуючий, шановні колеги, шановні виборці! Минулого тижня Міжнародний валютний фонд підтвердив виділення Україні 5 мільярдів доларів фінансової допомоги, з яких 2,1 вже надійшли в державу. Зрозуміло, що цих коштів явно замало, враховуючи ситуацію, в якій перебуває країна, — це і світова економічна криза, і пандемія коронавірусу. Але в будь-якому разі ці кошти надзвичайно важливі, тому що вони дадуть змогу зберегти стабільний курс та підтримати економіку держави.

Водночас людей в округах дуже хвилює питання, які умови взяла на себе Україна для отримання цієї допомоги і як уряд їх виконуватиме, а саме чи буде скорочення освітньої мережі і в який спосіб. Людей турбує питання тарифів, чи буде їх збільшення. Людей турбує питання пенсійного віку, чи буде його перегляд. Людей також дуже хвилює питання продовження медичної реформи, яка була запозичена із зарубіжного досвіду абсолютно без врахування місцевої специфіки. Умови надання траншу повинні бути оприлюднені Кабінетом Міністрів разом з чітким планом їх виконання, адже кредитні ресурси — це дуже добре, але в будь-якому разі їх треба рано чи пізно віддавати, а для цього дуже важлива працююча економіка в державі, робочі місця, збалансовані податки.

Що ж ми маємо на сьогодні? Промислове виробництво в Україні, якщо взяти квітень 2020 року, порівняно з аналогічним періодом минулого року упало на 16,2 відсотка, в умовах карантину велика кількість підприємств просто не працювала. Найбільший удар припав на малий і середній бізнес, чверть підприємств втратила до 40 відсотків доходів. Більше половини підприємств узагалі не впевнені, чи зможуть утримати людей на роботі, виплачувати їм заробітну плату. На жаль, ми так і не побачили від уряду ефективної стратегії виходу країни з кризи, навіть програма дій була направлена Верховною Радою на доопрацювання. З початку 2020 року недонадходження податків і зборів становлять близько 1 мільярда гривень щодо запланованих.

Тож у будь-якому разі Кабінет Міністрів повинен мати чіткий пан виходу країни з економічної кризи. Тому ми хотіли б почути від уряду найближчим часом, які заходи будуть вживатися з цього приводу, як працюватиме економіка, як коригуватиметься стан справ у податковій системі, що дуже важливо, повинен бути чіткий баланс між бюджетними надходженнями та можливостями бізнесу за цих складних умов. Ми переконані, що збільшувати бюджетні

надходження треба не за рахунок посилення податкового навантаження, а за рахунок виведення економіки з тіні – це найефективніший шлях до цього.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний пане спікере! Шановні народні депутати! Аналіз цього пленарного тижня і попередніх показує, що правляча більшість абсолютно далека від реальних потреб громадян України, які їх турбують. Уже рік працює новий Президент України, майже рік існує цей склад парламенту. Що, як кажуть, у сухому залишку після річної діяльності? Головна передвиборна обіцянка — досягнення миру на Донбасі, припинення військового конфлікту — залишилася на папері, продовжується війна, продовжують убивати людей. Немає політичної волі, немає рішучості зробити кроки для того, щоб виконати цю обіцянку і задовольнити прагнення всіх людей країни до миру.

Минулого тижня ми стали свідками абсолютно ганебної події, коли було підписано умови отримання нового траншу Міжнародного валютного фонду з втратою частини державності нашої країни. Минулого тижня ми стали свідками децентралізації авторства Кабінету Міністрів, яка більше нагадує домашнє насильство, тому що штучно були перекроєні кордони всередині країни і без участі громад, без думки людей створюються об'єднання в регіонах. Ми бачили абсолютно провальну кадрову політику, коли головним аргументом під час призначення того чи іншого кандидата на посаду стає його непрофесіоналізм і відсутність професійних навичок у тій галузі, куди його призначають.

Насправді, нам на цьому тижні пропонують прийняти програму уряду, яка є черговою яскравою декларацією, тому що вона вже прийнята. Вона вже підписана урядом, коли він підписував разом з Нацбанком меморандум з Міжнародним валютним фондом, де принижуються лікарі, освітяни, де йде подальший наступ на бізнес, де немає нічого, чого, дійсно, прагнуть люди.

Тому наша позиція абсолютно чітка: ми підписали проект постанови про звільнення уряду, і він повинен піти у відставку. Це повинно бути проголосовано, тому що він показав свою нездатність.

Останнє. На цьому тижні 21 червня країна відзначатиме День медичного працівника. Він відзначатиметься в особливих умовах, і завдання парламенту – дати чіткий сигнал лікарям, що держава про них турбується і поруч з добрими

словами, на які вони заслуговують, безперечно, повинні бути конкретні дії щодо їх підтримки, щоб вони відчували себе захищеними.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я хотіла б чітко й зрозуміло заявити про позицію нашої команди партії «Батьківщина» щодо підтримки Сергія Стерненка. Я вважаю, що терор проти патріотів недопустимий, і все, що відбувається навколо цього, виглядає ганебно й негідно України.

Але водночас я хочу висловитися і проти цинізму, який сьогодні панує з гаслами про політичні репресії. Ми що, забули, як викидався Міхеіл Саакашвілі Президентом України з території України, як його принижували, — людину, яка завжди захищала Україну? Ми забули, як порушувалися десятки справ проти журналістів і як викидали Савіка Шустера з країни? Ми, «Батьківщина», не забудемо, як попередні п'ять років порушувалися десятки кримінальних справ проти голів наших обласних партійних організацій і о 6 годині проводилися обшуки. Тому не треба вистав, які прикривають справжнє єднання тих, які здають національні інтереси України.

Можливо, ми забули, хто спільно голосував за здачу української сільськогосподарської землі, або забули, хто спільно в цьому залі голосував про перетворення Національного банку на інструмент, який керується ззовні фінансовими спекулянтами, і створював Національний банк як державу в державі? Ми цього не забули. Ми не забули, яка антиукраїнська більшість сьогодні є у Верховній Ралі.

Хочу сказати, що меморандум, підписаний з Міжнародним валютним фондом, це не жарти. Я розумію, що говорити щось у цьому залі немає ніякого сенсу, тому що тут сидить більшість, яка готова бездумно здавати Україну. Але звертаюся до тих, які мене зараз чують в Україні: я хочу, щоб ви перечитали меморандум з Міжнародним валютним фондом, де остаточно розпродається українська земля, де здаються всі транспортні можливості України, де наші національні корпорації передаються в управління іноземним наглядовим радам разом з прибутком, який належить державі і який не надійде до Державного бюджету України. Можливо, ви не дочитали, що тут здаються національні інтереси нашої держави і кожного українця, тому що продовжується медична реформа Уляни Супрун і попередньої влади, продовжується пенсійне знущання, підвищення тарифів, закриття шкіл, штрафи для тих, які не заплатили за драконівськими комунальними платежами, — це проти кожного українця і проти України.

Ми будемо діяти і збираємо команду справжніх патріотів. Слава Україні! Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна, фракція політичної партії «Голос».

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Устіновій.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Юріївна Устінова.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Учора ми повернулися в 2013 рік, коли бачили, як представники поліції, яка має нас охороняти, били ногами людей на вулиці, покриваючи матом, били депутатів, які намагалися захищати людей від наших захисників — від Національної поліції.

Але я вам хочу нагадати про інше і розказати те, про що ви, мабуть, не знаєте. Пам'ятаєте про 65 мільярдів спеціального фонду на боротьбу з COVID-19, за які ми всі голосували і про які ви розказуєте своїм виборцям? Так ось я вам розкажу, куди йдуть ці гроші, — на доплату, на премії за додаткові навантаження тим поліцейським, які б'ють людей на вулицях, ґвалтують і катують у відділках, натягають на голови людям протигази, у яких вони захлинаються власною кров'ю.

Я отримала інформацію про те, що 2,7 мільярда наших податків було перераховано Міністерству внутрішніх справ на доплату за «страшну» боротьбу з COVID-19 працівникам Національної поліції. Ці люди, мабуть, дуже багато працюють, тому що їм на доплати йде в два рази більше грошей, ніж на доплати медикам. Ми всі обіцяли медикам 300 відсотків доплати, але їх немає. Зараз у найкращому випадку лікар отримує 12 тисяч гривень, а поліцейський, який б'є людей під судом, — 10 тисяч гривень, точніше 9300 гривень. Це розрахунки Міністерства внутрішніх справ. Таку суму отримують поліцейські, які б'ють людей на вулицях. Нас обманюють, тому що обіцяли, що ці 65 мільярдів підуть на боротьбу з COVID-19, а не на доплату поліціянтам, які зараз ґвалтують і вбивають людей.

Пам'ятаєте спецоперацію проти чоловіка в трусах, якого десять поліцейських виловлювали в Гідропарку? Так ось, кожен з поліцейських отримав доплату. Ця операція «вилови в трусах чоловіка в Гідропарку» обійшлася нам майже в 100 тисяч гривень, тому що кожному з них за таке «страшне» навантаження

доплатили майже по десятці. Десять поліцейських, які ловили одного голого чоловіка в Гідропарку, отримали всі надбавки за те, що вони «страшно» боролися з COVID-19.

Водночас у лікарнях, які не ϵ опорними, дуже мало виплачують лікарям, які на швидких рятують тих, кого привозять з COVID-19, травматологам, які не питають у людей після ДТП, ϵ в них COVID-19 чи ні, бо немає часу робити тести. Вони оперують тих людей, а іноді за це платять своїм життям. А гроші, які мали б іти на підтримку медиків, на закупівлю ШВЛ, на тестування, зараз використовують на те, щоб утримувати армію «орків», яка лупцює людей і депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, повертаємося до роботи. Я хотів би нагадати, що минуле пленарне засідання ми закінчили розглядом проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії» (№ 2553).

Нам залишилося проголосувати за цей законопроект. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Якщо ϵ необхідність, можемо з мотивів надати слово представнику міністерства. ϵ .

Юрій Бойко – з мотивів, 1 хвилина. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

БОЙКО Ю.М., заступник міністра енергетики та захисту довкілля України. Доброго ранку, шановні народні депутати! Міністерство підтримує дану законодавчу ініціативу.

Хочу звернути увагу, що це швидше технічний законопроект, спрямований на гармонізацію законодавства України та Європейського Союзу. Ключовим його наслідком буде можливість для споживачів оплачувати за фактично надані послуги з врахуванням фізико-хімічних характеристик газу.

Відповідаючи на коментарі, які звучали під час попереднього розгляду, зазначу, що технічні регламенти щодо супроводу даного законопроекту міністерством уже розроблені та будуть прийняті в рамках супроводу даного законопроекту в разі його прийняття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії» (№ 2553).

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 281.

Рішення прийнято.

____

Шановні колеги, наступне питання — проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання».

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 2835-14).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 276.

Рішення прийнято.

_____

Шановні колеги, вам запропоновано до розгляду проект Постанови «Про План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік» (№ 3662). Можемо голосувати?

Ставлю на голосування для прийняття в цілому проект Постанови «Про План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік» (№ 3662).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 256.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

_____

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про народовладдя через всеукраїнський референдум» (№ 3612).

Нам необхідно скоротити строки.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів до проекту Закону «Про народовладдя через всеукраїнський референдум». Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 242.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

_____

Наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до розділу ІІ «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)» щодо продовження строку дії у зв'язку із загрозою зростання захворюваності населення на коронавірусну хворобу (COVID-19)» (№ 3636).

Тут також про скорочення строків.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроєкту невідкладним та скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроєктів до проєкту Закону «Про внесення змін до розділу ІІ «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)» щодо продовження строку дії у зв'язку із загрозою зростання захворюваності населення на коронавірусну хворобу (COVID-19)» (№ 3636).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 337.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. На ваш розгляд запропонований проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» щодо надання права безоплатної реєстрації особам з інвалідністю та особам, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС» (№ 2030). Це друге читання.

На трибуну запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку Наталуха Дмитро Андрійович.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, хто наполягатиме на своїх поправках? Ніхто? Можемо голосувати. Будь ласка, не розходьтеся.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» щодо надання права безоплатної реєстрації особам з інвалідністю та особам, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС» (№ 2030).

Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 334.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Господарського кодексу України щодо недопущення нарахування штрафних санкцій за кредитами у період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби COVID-19» (№ 3297).

До слова запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку Наталуха Дмитро Андрійович.

Скажіть, будь ласка. Хтось наполягає на поправках? Ні. Ставимо на голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Господарського кодексу України щодо недопущення нарахування штрафних санкцій за кредитами у період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби COVID-19» (№ 3297).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 344.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, до вашого розгляду пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо державної підтримки сфери культури, креативних індустрій, туризму, малого та середнього бізнесу у зв'язку з дією обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 3377).

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Потураєв Микита Русланович.

Тут будуть наполягати на поправках?

Поправка 16. Дирдін.

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). (Не чути).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 5. Мінько.

Поправка 8. Мінько.

Дирдін не наполягатиме?

Бабій.

Кулініч.

Стріхарський.

А хто наполягатиме на поправках? Княжицький. Добре. Тоді йдемо за таблицею.

Галайчук.

Гришина.

Поправка 66. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Ідеться про роль Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства у процедурі оприлюднення тимчасових тарифів для ресторанів, телеканалів, радіостанцій на використання об'єктів авторського права. За чинною нормою, Мінекономрозвитку отримує ці тимчасові тарифи від ОКУ, організації колективного управління, і просто оприлюднює на своєму сайті без перевірки. Але при цьому в законі є вимоги до тарифів, що вони мають бути обґрунтованими й об'єктивними, проте їх ніхто не перевіряє, хоча це важлива річ, адже йдеться, по суті, про монопольно встановлені збори.

Тому в поправці 66 передбачається, що Мінекономрозвитку має оприлюднювати тарифи організації колективного управління лише після того, як перевірить їх на відповідність вимогам закону.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет відхилив цю поправку пана Княжицького через те, що враховано поправку 61. Ми вважаємо, що цього достатньо для того, щоб уникнути тих ризиків, про які каже Микола Леонідович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Поправка 70. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пропонується поправка, яка юридично забезпечить, що у сферах, в яких діяльність організації колективного управління визначена законом, до користувачів не можуть бути додатково заявлені вимоги про отримання іншого дозволу від посередників на використання відповідних творів та сплати роялті. У такий спосіб

буде гарантована законна та прозора виплата роялті належним авторам, та, нарешті, зупинений тіньовий ринок авторських прав в Україні, який позбавляє авторів та виконавців можливості отримувати справедливі роялті.

Прошу підтримати поправку 70.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 70. Комітетом не враховано.

Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 90.$

Рішення не прийнято.

Поправка 80 Железняк. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановний пане Голово! Далі йдуть три мої відхилені поправки. Якщо можна, я хотів би відразу щодо всіх виступити і не ставитиму їх на голосування.

Справа в тому, що цей законопроект ми не підтримували в першому читанні через наявність у ньому багатьох речей, які, на жаль, торкалися господарських відносин. Від фракції «Голос» ми подали свої поправки, і я вдячний комітету та вже діючому міністру культури, за те, що ці поправки було розглянуто і більшість з них враховано. Зараз текст законопроекту до другого читання повністю відповідає тим вимогам, які ставили до нас і креативні індустрії, і фракція «Голос».

Тому ми будемо підтримувати цей законопроект і будемо далі намагатися робити так, щоб не лише це законодавство, а найперше щоб були і податкові, і інші пільги, про які нас благає креативна індустрія.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко Юрій Олексійович. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Я не буду далі наполягати на кожній поправці і на голосуванні. Разом з тим хочу відзначити, що цей законопроект — це той приклад, коли ми не дочекалися від уряду конкретних пропозицій і рішень щодо підтримки тих сфер і галузей, які постраждали від пандемії, фінансово-економічної кризи, це приклад, коли на рівні комітету об'єдналися народні депутати представники всіх фракцій, які входять до складу комітету з тим, щоб підтримати близько 600 тисяч людей, які працюють у цій сфері, які до початку карантину створювали більше 4 відсотків ВВП країни.

Я дякую, що враховано значну частину наших пропозицій, і не буду наполягати на голосуванні. У нас ще залишаються серйозні застереження до того, як це зробити, але будемо контролювати і вимагати від уряду, щоб він виконав ті завдання, які цим законом поставлені Кабінету Міністрів України.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я так розумію, ви не будете наполягати на тому, щоб ставити на голосування. Дякую. Не наполягає.

Наступна поправка 83. Народний депутат Батенко Тарас Іванович. Не наполягає.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 96. Железняк. Не наполягає. Поправка 103. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Поправка 110.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 105. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний Голово, шановні народні депутати, я ще раз хочу засвідчити, що ми підтримуємо цей законопроект, підтримуємо тих людей, які працюють у культурній індустрії, і вимагаємо від уряду чітких, конкретних дій. Менше слів — більше результатів, щоб їх відчували люди.

Я більше не наполягатиму на наступних поправках і прошу переходити до голосування за даний законопроект. Ми й так запізнилися з його прийняттям.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 110. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановний пане голово комітету і шановний пане Голово Верховної Ради! Це дуже важлива поправка, оскільки до закону закралася помилка. Вона прийнята редакційно, але в прийнятій редакції допускається можливість за згодою Національної ради з питань телебачення і радіомовлення не виконувати вимог закону. Очевидно, цю помилку треба виправити, оскільки ані Національна рада, ані будь-який інший орган не має права надавати індульгенції, дозволяти, наприклад, поширювати порнографію чи пропаганду збройної агресії.

Вчора це питання було узгоджено з секретаріатом комітету. Я прошу поставити на підтвердження поправку 110 з редакційним уточненням, за яким слова «вимог, встановлених законом» замінити словами «умов ліцензії», щоб усі виконували закон. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Позиція комітету полягає у тому, що треба підтримати редакцію народного депутата Княжицького, яка запропонована в таблиці, і таким чином виправити технічну помилку, яка закралася.

Прошу підтримати пропозицію депутата Княжицького.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто комітет не заперечує. Я правильно розумію?

ПОТУРАЄВ М.Р. Комітет просить підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 110 народного депутата Княжицького. Комітетом вона була врахована редакційно, однак станом на зараз комітет не заперечує щодо врахування цієї поправки. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Треба ж врахувати. Зараз дочекаємося, всі підійдуть, проголосуємо. Готові голосувати?

Ставлю на голосування поправку 110 народного депутата Княжицького для врахування. Прошу підтримати та проголосувати.

Поправку враховано.

Шановні колеги, чи будуть ще якісь поправки?

Гетманцев. Яка поправка?

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я прошу поставити на підтвердження поправку 23. Поясню, у чому сутність цієї норми. У першому читанні було передбачено звільнення для малих і середніх, взагалі для всіх орендарів, які не здійснюють свою діяльність у період коронавірусу, вони отримали б право на зменшення своєї орендної плати. Вони зобов'язані сплатити комунальні та компенсувати орендарю податки.

Підкомітет під час розгляду законопроекту до другого читання відмовився від цієї норми. Я вважаю, що люди, які не мають виручки і не мають джерела для свого існування, не мають можливості сплатити орендну плату, і для них повинна бути надана зазначена пільга.

Тому прошу поставити поправку на підтвердження і не підтримувати її. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі готові голосувати?

Позиція комітету, і переходимо до голосування.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги, я прошу хвилину уваги. Це стосується мільйона чи більше людей, тому що ця поправка стосується не лише креативних

індустрій. Я прошу почути мене, шановні колеги. Щодо цієї поправки була дуже запекла дискусія в комітеті. Комітет у принципі за те, щоб не те, щоб звільнити від орендної плати, але створити можливості креативним індустріям пережити цей складний час. Але ϵ інша точка зору, що ми не можемо розоряти орендодавців, тому ми пішли на компроміс, хоча комітет проти цієї поправки. Я хотів, щоб ви всі це знали. Але ми пішли на цей болючий компроміс.

Це поправка 23.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 23 народного депутата Железняка.

Прошу голосувати.

(3a) - 142.

Рішення не прийнято. Поправку відхилено.

Переходимо до голосування за законопроект у цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо державної підтримки сфери культури, креативних індустрій, туризму, малого та середнього бізнесу у зв'язку з дією обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 3377).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 343.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання особою без громадянства» (№ 2335).

Доповідає голова Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановні колеги, шановна президіє! 5 грудня...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Валерійовичу, вибачте, тут не виступи. Просто ви... Хто наполягає на поправках? Немає.

Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання особою без громадянства» (№ 2335).

Прошу підтримати та проголосувати. «За» – 331.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, надійшла заява від двох депутатських фракцій з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні українці, колеги депутати! Вчора відбулося чергове судилище над Сергієм Стерненком. Ми з колегами з фракції «Голос» прийшли на засідання суду, щоб взяти Сергія Стерненка на поруки. Але тільки-но ми вийшли із залу засідань суду, то побачили, як поліція Авакова, а точніше колишні беркутівці, які тепер є новою так званою поліцією Авакова, почали висмикувати із натовпу людей, які просто активно висловлювали свою позицію, які мають право на мирний протест, пакувати їх і вести до автозаків.

Ми з колегами з «Голосу», звісно, не могли просто так це спостерігати і пішли туди. У результаті нам вдалося витягти ряд активістів. Але ось, зокрема, результати роботи нашої поліції, яка так тепер ставиться до роботи народних депутатів, які проявляють свою позицію і виступають проти цього свавілля не лише в залі Верховної Ради, а й під станами судів.

Шановні колеги, найперше з монобільшості, спочатку вас посадили сюди тиснути на кнопки, не дуже обговорюючи питання і вашу позицію, потім вам почали з Офісу Президента скидати кадрові питання, за кого голосувати, кого підтримувати. Тепер, шановні колеги, коли ви будете заступатися за своїх громадян, за своїх виборців під судами, вас битимуть — не лише всіх українців, яких катують, ґвалтують і вбивають, а й вас, шановні колеги. І це теж результати роботи нашої поліції.

Але проблема не в тому, що б'ють депутатів, бо це найменша проблема, ми себе ще можемо захистити. Проблема в тому, що зараз жоден українець – чи

народний депутат, чи лікар, чи студент — не відчуває себе в безпеці, він бачить безкарність поліції та абсолютну несправедливість і не може себе захистити.

Саме тому фракція «Голос» ініціювала проект постанови про звільнення Авакова, він зареєстрований і цього тижня ми будемо збирати підписи за позачергове засідання, щоб внести цей проект постанови на голосування. Тому що те, що б'ють депутатів, — це вчорашня історія, це неважливо, а важливо те, що в цій країні ніхто не відчуває себе в безпеці. У себе вдома ти не відчуваєш себе в безпеці. Під своїм будинком, як, зокрема, підійшли втретє до Сергія Стерненка і намагалися його вбити, ти теж не відчуваєш себе в безпеці. Під будівлею суду на мирному протесті ти теж не відчуваєш себе в безпеці. І прізвище цієї небезпеки для кожного українця — Аваков. Тому підписуємо — Авакова у відставку.

Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про акціонерні товариства» (№ 2493).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 196.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Підласій Роксолані Андріївні.

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Законопроект № 2493 стосується спрощення управління акціонерними товариствами та захисту прав міноритарних акціонерів.

Одна з основних новел законопроекту — посилення захисту прав міноритарних акціонерів, тому що на сьогодні більшість прав у міноритаріїв з'являється тоді, коли ці акціонери володіють 10 відсотками акцій, інколи взагалі одноосібно. Тобто якщо у вас менше 10 відсотків, ви не можете звертатися, наприклад, із похідним позовом до суду, коли директор акціонерного товариства завдає матеріальних збитків компанії. Така норма взагалі виключає можливість міноритаріїв захищати свої права в суді і протидіяти зловживанням акціонерів з контролюючим пакетом акцій, які мають свого директора та свій виконавчий орган у компанії. Те саме стосується проведення аудиту або скликання загальних зборів, при яких вам доводиться шукати союзників.

Ми пропонуємо надати всі ці права групі міноритарних акціонерів, які сукупно володіють 5 відсотками акцій. Це приведе, звісно, до значного покращення їх становища та вищого захисту портфельних інвестицій.

Крім того, законопроєктом № 2493 пропонується запровадити механізм проведення електронних загальних зборів, тому що зараз заочні загальні збори можуть бути проведені лише в товариствах, у яких 25 акціонерів, і лише якщо вони приймають рішення одностайно. Фактично у великих акціонерних товариствах усі — і міноритарні, і мажоритарні акціонери, які не можуть бути присутніми, виключені з управління підприємством. Тож у нас є ще низка новел, і всі вони допоможуть Україні покращити свої позиції у рейтингу легкості ведення бізнесу та краще захищати найперше портфельні інвестиції. Ми продовжуємо роботу над документом, зокрема і в наукової спільноти...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Як завжди на наукову спільноту не вистачило часу.

Надаю слово для співдоповіді голові Комітету з питань економічного розвитку Дмитру Андрійовичу Наталусі.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановна президіє! Достатньо вичерпна доповідь моєї колеги пані Підласої. Я хочу лише додати, що цей законопроект про дві речі: про простоту і про прозорість. Про прозорість управління акціонерними компаніями, про простоту прийняття рішень і найголовніше — про захист міноритарних акціонерів, чиї права час від часу порушуються мажоритарними тримачами акцій. Тому комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні за основу. У процесі доопрацювання чекаємо на ваші пропозиції і коментарі.

Прошу підтримати в першому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорювати це питання? ϵ . Тоді прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Народна депутатка Підласа Роксолана Андріївна, політична партія «Слуга народу». Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Прошу передати слово Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гетманцев Данило Олександрович.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, чинний Закон «Про акціонерні товариства» був прийнятий у 2008 році, тоді, коли насправді ми не знали і не передбачали, яким чином діє інститут акціонерних товариств. У нас були пострадянські уявлення про цей інститут, які відобразилися в тексті закону. На сьогодні вже через стільки років ці уявлення, безперечно, не відповідають дійсності, не відповідають сучасному стану.

Цим законопроектом пропонується привести норми у відповідність із сучасними вимогами. Вдосконалюється проведення загальних зборів. Передбачається, що вони можуть бути проведені в електронній формі. Вводиться радник з корпоративних питань, який повинен радити і допомагати акціонерам. Врегульовується правовий статус корпоративного секретаря, який на сьогодні просто може призначатися наглядовою радою акціонерного товариства, але статус не врегульовано.

Тут уже говорили про похідний позов, який сьогодні можуть пред'являти акціонери з пакетом більше 10 відсотків, а ми пропонуємо захищати права і міноритаріїв також. Крім цього, облік часток товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю ведеться в системі центрального депозитарію. І саме по собі законодавство України приводиться у відповідність із Директивою Європейського Парламенту та Ради 2017/1132/ЄС від 14 червня 2017 року щодо поділу, приєднання, виділу акціонерних товариств.

Законопроект дуже корисний. Прошу підтримати його у першому читанні зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Приходьку Борису Вікторовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 210, Чернігівська область, самовисуванець). Група «Довіра». Шановний головуючий! Шановні колеги! Цей законопроект спрямований на підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах відповідно до європейських норм та стандартів. З метою розширення можливостей для залучення капіталу вітчизняними суб'єктами господарювання та забезпечення належного захисту інвесторів передбачається внесення змін до ряду чинних кодексів та низки профільних законів, а головне, оновлення, я навіть сказав би, осучаснення редакції Закону «Про акціонерні товариства». Чинна на сьогодні редакція закону була прийнята (вдумайтеся!) 11 років тому і за цей час зазнала значних змін.

На нашу думку, законопроект містить низку ініціатив, які здатні істотно покращити функціонування акціонерних товариств. Позитивною слід визнати ініціативу щодо запровадження можливості спрощення структури управління акціонерним товариством, що покликане спростити діяльність окремої категорії акціонерних товариств.

Важливе значення також має посилення та удосконалення юридичної відповідальності посадових осіб акціонерного товариства за завдані збитки. Чинний Закон «Про акціонерні товариства» регулює питання відповідальності посадових осіб лише в загальних рисах.

Водночас законопроект містить низку норм, які потребують доопрацювання. Я хочу зупинитися на окремих з них. Наприклад, судові витрати, понесені акціонером у зв'язку з поданням позову в інтересах АТ про відшкодування збитків, заподіяних АТ його посадовими особами, відшкодовуються АТ, незалежно від розгляду справи в суді.

Наша депутатська група підтримуватиме законопроект у першому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Степан Іванович Кубів, політична партія «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Хочу сказати, що даний законопроект абсолютно ґрунтовно й послідовно був озвучений сьогодні з трибуни. Я хочу сказати про три важливі аспекти: покращилися простота, прозорість і ефективність управління. Такий закон матиме вплив на покращення рейтингу ведення бізнесу, допоможе вітчизняним акціонерним товариствам здійснювати свою діяльність абсолютно на практичному, простому та ефективному рівні.

Водночас хочу звернути увагу, що наші партнери з Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом зауважують, що не повністю виконана нормативна база Директиви Європейського Парламенту та Ради 2017/1132/ЄС. Ми говоримо про механізми визначення осіб, що виконують формальне розголошення, визначення штрафних санкцій за ненадання обов'язкових відомостей, визначення правил розкриття інформації. Висновок Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом — це потрібно врахувати між першим і другим читаннями.

Хочу також сказати, що даним законопроектом пропонується внести зміни більше як до семи законів і законодавчих актів, які нам потрібно буде врегулювати. Саме запровадження нового механізму прозорості прийняття рішень і захист кожного акціонера — дуже важливий аспект, який ми повинні врахувати.

Разом з тим хочу сказати, що ми маємо можливість усунути суперечності між першим і другим читаннями. Тому фракція політичної партії «Європейська солідарність» підтримуватиме законопроект у першому читанні, і на засіданні комітету ми внесли свої пропозиції, поправки, розроблені з нашими партнерами з інших комітетів, зокрема Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Немиря Григорій Михайлович.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Вадиму Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Скільки можна прикриватися європейськими нормами, порушуючи при цьому конституційні права наших громадян? У цьому законопроєкті повністю порушуються права наших міноритарних акціонерів. По всій країні роздали ваучери, потім люди почали скуповувати, хтось став міноритарним, хтось став мажоритарним акціонером. Яким чином ми будемо захищати тих людей, які мають маленьку частку власності в акціонерних товариствах? В Європі так не працюють, там — інша судова система.

Колеги, а замаскований грабунок держави? Хіба тут не вводиться інститут незалежних директорів? Що таке незалежні директори у державних підприємствах? Від кого вони незалежні? А наглядові незалежні ради від незалежних людей в акціонерних товариствах з великою часткою держави, від кого вони незалежні? А замаскований грабунок держави? Подивіться, будь ласка, на захмарні заробітні плати цих незалежних людей, які працюють у наглядових радах. На сьогодні в «Укрзалізниці» люди у наглядових радах отримують по 500 тисяч гривень, а проста робітниця, яка працює у Верхньодніпровську, отримує 4-5 тисяч. Це проект правильного закону для наших громадян?

Колеги, такий закон ніяк не покращить інвестиційний клімат, ніяк не враховуватиме інтереси міноритарних акціонерів. І точно не прикривайтеся, коли ви доповідаєте цей законопроект, європейськими практиками. Інститут незалежних директорів від держави, незалежні наглядові ради від держави безпосередньо в державних підприємствах і колосальні заробітні плати — ось про що цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З мотивів — Железняк (*Шум у залі*). Від «Слуги народу» виступали. Ні, одна людина від фракції.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, я вдячний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, Ярославе Івановичу.

Хтось ще виступатиме з мотивів? Після того ще представник міністерства, і переходимо до голосування через 2 хвилини. Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка.

Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, я вдячний вам за те, що ми сьогодні розглядаємо цей законопроект. Його чекав бізнес багато років. Ви знаєте, з необхідністю оновлення законодавства щодо акціонерних товариств ми зіткнулися в комітеті тільки-но почався коронавірус, коли було зрозуміло, що багато радянських норм просто неможливо виконати. Сьогодні день народження нашого колеги пана Іванчука, який був автором прийнятого у минулому скликанні одного з проривних законів — про ТОВ. А законопроект, який ми зараз розглядаємо, — наступний крок до оновлення нашого корпоративного законодавства і приведення у відповідність із тими вимогами, які зараз необхідні щодо сучасних технологій, і з тими вимогами, які зараз необхідні для впровадження нормального бізнесу в цій країні на рівні міжнародних стандартів.

Тому я вдячний за те, що ви сьогодні підтримуєте цей законопроект, одним з авторів якого ϵ я, у першому читанні і впевнений, що ми його доопрацюємо до другого читання разом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лібанов Максим Олександрович.

ЛІБАНОВ М.О., член Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Доброго ранку, шановні колеги! Ми, дійсно, працювали над цим законопроєктом більше року. Він спрямований на те, щоб дати максимальну можливість для акціонерів врегулювати права та управління своїм акціонерним товариством так, як це їм найбільше буде зручно. Ми, дійсно, імплементуємо багато з європейського досвіду, даємо максимальну можливість для реалізації тих механізмів, які є зручними, запроваджуємо електронне голосування тощо. Тут, дійсно, є питання, над якими є необхідність ще попрацювати до другого читання, тому ми дуже просили б народних депутатів з усіх фракцій підтримати цей законопроєкт у першому читанні, і ми ґрунтовно попрацюємо над ним до другого читання на базі робочої групи комітету.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про акціонерні товариства» (№ 2493). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 270. Рішення прийнято. Дякую.

Надійшла заява від фракції і депутатської групи з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В. Дякую. Шановні колеги, я вже сьогодні виступав і говорив, що в нас настільки щедра держава, що ми платимо останні два роки по 50 мільйонів членам наглядових рад у різних державних установах і підприємствах, які працюють збитково, шукають кошти на модернізацію, не знають, де їх знайти. Водночас держава щедро роздає іноземцям ці кошти.

Але що таке по 50 мільйонів кожному? А я вам скажу, що це суми, які навіть не сняться місцевим органам влади для того, щоб розв'язати реальні нагальні проблеми. Наприклад, у моїх рідних Віньківцях 15 мільйонів було виділено на те, щоб зробити, довести до ума каналізацію, у Старокостянтинові ми планували закінчити школи, водогони в різних районах, каналізації, очисні споруди, реальні комунальні підприємства, оновлення спецтехніки тощо. По 50 мільйонів у рік – навіть такі мізерні, здавалося б, суми, які платимо просто в руки окремим іноземцям, були б як знахідна для кожного району.

Що ж ми бачимо? Уряд Шмигаля продовжує цю практику, роздає кошти іноземцям, а на місця виділяє нуль. Останній тиждень відбуваються співбесіди в уряді, в Мінрегіоні, з представниками областей і нарізаються кошти на соціально-економічний розвиток регіонів. Так ось, щоб ви розуміли, на кожний депутатський округ, де обирали депутата, виділяється по 10 мільйонів гривень, це одна п'ята того, що заробляють іноземці. Причому виділяється лише «слугам народу», а всі інші депутати, які представлені сьогодні в парламенті, взагалі для цього уряду не існують.

Але Бог з ними, з депутатами. Для вас не існують, виходить, цілі території, райони, області, де обрані не ваші представники. А там що, не такі самі люди, які вас обирали і підтримували, коли йшли президентські вибори? Хіба не ті самі люди обирали сьогоднішнього Президента? То чому ви їх позбавляєте коштів, чому не виділяєте гроші, щоб закінчити будівництво чи ремонт шкіл, садків, очисних споруд, водогонів і дати людям можливість жити в нормальних умовах? Чому ви обділяєте ці території?

Тому ми вимагаємо, Дмитре Олександровичу, давайте від імені парламенту, щоб у п'ятницю Прем'єр-міністр з міністром фінансів зробили доповідь,

кому на які області, на які округи скільки коштів буде виділено в цьому році, і порівняємо, побачимо таблиці, покажемо всій країні ставлення уряду до окремих територій, до окремих округів, до окремих областей і районів. Нехай вони пояснять, чому на заробітні плати іноземців у наглядових радах ϵ по 50 мільйонів гривень, а на округи, на п'ять районів і міста виділяється по 10 мільйонів, на один район — по 1,5-2 мільйони. Скажіть мені, що це за практика така? Де здоровий глузд?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. До вашого розгляду пропонується проект Закону «Про внесення змін до Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» щодо сприяння виконанню Національним банком України функцій із захисту інтересів вкладників і кредиторів неплатоспроможних банків» (№ 2459).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 249.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Дубінському Олександру Анатолійовичу. Увімкніть, будь ласка, 4 хвилини — і від комітету, і від авторів.

ДУБІНСЬКИЙ О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 94, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, доброго ранку! Хочу запропонувати вам проект Закону «Про внесення змін до Розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» щодо сприяння виконанню Національним банком України функцій із захисту інтересів вкладників і кредиторів неплатоспроможних банків». Ми в комітеті рекомендували прийняти його за основу, але я думаю, що можна прийняти за основу та в цілому. Це дуже простий і водночає важливий законопроект.

У чому полягає його сутність? Він був розроблений разом з асоціаціями вкладників, які постраждали від «банкопаду» в Україні. Нагадаю, більше 100 банків позбулися ліцензій і вкладники опинилися в дуже складній ситуації, коли Національний банк, розуміючи майбутній «банкопад», масштабність виведення комерційних банків з ринку і втрату вкладниками своїх заощаджень, прийняв у 2014 році дуже простий закон, який поставив Національний банк

з п'ятої в першу чергу кредиторів. Що це означає? Це означає, що коли Фонд гарантування вкладів при ліквідації банку розпродає активи цього банку, то в першій черзі залишаються не вкладники банку, а Національний банк України. Тобто Національний банк, який здійснював нагляд за цими комерційними банками, вводив туди кураторів, на щоденній основі моніторив стан цих банків, бо розумів, що коїться в їх балансах, брав участь, я в цьому впевнений, разом з акціонерами цих банків у розкраданні коштів вкладників, хоче потім отримувати гроші від реалізації майна цих постраждалих банків і їх активів першим.

Чому це важливо? Тому що Національний банк видавав так звані кредити рефінансування комерційним банкам, які масштабно в 2014-2015 роках виводилися з цих банків, просто розкрадалися через купівлю валюти за заниженим курсом, який потім зростав, через видачу кредитів на фіктивні фірми, просто через операції обготівлення цих коштів. Ці кредити рефінансування після того, як були викрадені акціонерами банків (нагадаю, ніхто з яких не постраждав, не опинився за гратами і не став фігурантом, дійсно, результативних кримінальних справ, всі вони позбавлені будь-якого переслідування і всі перебувають на волі), Національний банк просто хоче за рахунок вкладників повернути собі, щоб не бути частиною цих корупційних схем, які він фактично курував і кришував. Для цього вони перемістили себе на першу чергу кредиторів і отримували всі гроші від реалізації активів банків-банкрутів. У результаті цього десятки тисяч вкладників банків-банкрутів, у тому числі системних банків, таких як «Дельта Банк», «Фінанси та Кредит», «Банк Форум», «VIB Банк», «Фінансова ініціатива», не змогли отримати гроші, які зберігали в цих банках, понад 200 тисяч, гарантованих державою, які, нагадаю, спочатку за курсом 8 становили приблизно 12,5 тисячі доларів, а зараз становлять 4.

При цьому дуже важливо наголосити на тому, що прийняття цього законопроекту дасть змогу перемістити Національний банк туди, де йому місце, — на четверту і п'яту черги кредиторів, коли вкладники спочатку отримують свої гроші, тобто люди, яким гарантований захист системою гарантування вкладів, Конституцією України і всіма законами. Ми зібралися в цьому залі саме для того, щоб цей захист гарантувати.

Спочатку вкладники, потім Національний банк, який ϵ корумпованим і діяльність якого пов'язана з дуже великою кількістю корупційних скандалів.

Прошу прийняти за основу та в цілому в інтересах вкладників українських банків, які позбавлені своїх грошей.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи ϵ необхідність обговорювати цей законопроект? ϵ . Тоді прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я звертаюся до всіх народних депутатів у цьому залі, до людей, яких обрали наші громадяни. Ми давали присягу, обіцяли їм, що будемо працювати заради їх блага й добра, тож прийняттям цього законопроекту ми можемо показати нашим виборцям, що, дійсно, дбаємо про них, тому що вони постраждали внаслідок неефективної діяльності окремих комерційних банків, Національного банку України. Через неефективні дії вони були позбавлені права боротися за те, що належить їм, за довіру, яку вони надали комерційним банкам та інвестували, вкладали свої особисті кошти в ці банки.

Цей законопроект — про повернення довіри і про справедливість. Він стосується більше 30 тисяч вкладників у найбільшому в Україні «банкопаді». В історії України цей «банкопад» траплявся не один раз протягом багатьох років, і зараз ми маємо можливість показати те, що стоїмо на боці людей, що розуміємо, що всім складно і банкам у тому числі, але найперше ми маємо захищати людей, вкладників.

Я дуже прошу всіх підтримати даний законопроект голосуванням за основу та в цілому, якщо буде така можливість.

Спасибі.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лопушанський Андрій Ярославович.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець). Прошу слово передати Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Ви щойно почули мету цього проекту закону. Насправді не вкладники мають боротися з державою чи з банками за свої вклади. Суть і роль держави саме в тому, щоб забезпечити державними інструментами державну політику, яка стосується банківської сфери. Ви всі читали висновок ГНЕУ до цього

законопроекту. Там ключове зауваження, що даний законопроект не містить ніякого фінансово-економічного обґрунтування.

Сьогодні я звернулася, щоб нам надали цифри, що принесе прийняття даного законопроекту. Ці цифри я хочу озвучити. Станом на 1 січня 2019 року заборгованість перед НБУ за кредитами рефінансування становила 46,6 мільярда гривень. На 1 лютого 2020 року ця сума становила 42,9 мільярда гривень. Потенційне неповернення суми рефінансування спричинить те, що Національний банк буде змушений сформувати резерв на повну суму заборгованості і списати цю заборгованість. Тобто на всю цю суму держава не отримає прибутку на свою частку. Я хочу всім вам нагадати, шановна монобільшосте, що в цьому році ви вижили завдяки тому, що Національний банк перерахував 24,45 мільярда гривень до державного бюджету. Наступного ріку після прийняття цього законопроекту державний бюджет взагалі не отримає жодної копійки, і про це є лист Національного банку до Голови Верховної Ради з поясненням ситуації. Це перше.

Друге. Якщо ви підтримуєте свій уряд, підтримайте тоді ту програму збалансованого підходу щодо підвищення розміру гарантованої суми відшкодування вкладів фізичних осіб з 200 до 800 тисяч гривень до 2022 року. Це буде частиною вирішення цього питання, а друга частина — у зниженні ROI, віддачі на капітал, який зараз мають банки. Те, що вони зараз мають надприбутки, дійсно, дуже погано. Вирішення в комплексі цих двох питань дасть вам змогу після прийняття програми уряду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лубінець Дмитро Валерійович.

А з мотивів хтось потім наполягатиме? «Голос», «Слуга народу». Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановна президіє, шановні колеги, депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує прийняття даного законопроекту. Ми голосуємо за, тому що це дасть змогу відновити довіру як до Національного банку України, так і до банківської системи в принципі.

Ми закликаємо всіх народних депутатів об'єднатися і проголосувати. Головний аргумент, що після прийняття законопроекту, окрім довіри до Національного банку та банківської системи, повернення коштів кредитів рефінансування буде не за рахунок платників банку, а за рахунок коштів фінансової та майнової поруки власників банків, у тому числі за рахунок коштів, отриманих шляхом відшкодування збитків, понесених кредиторами банків.

Тому, безумовно, це дуже правильний крок. Ми голосуємо за і закликаємо весь парламент проголосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плачкова Тетяна Михайлівна. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатьської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Шановні народні депутати України, шановні громадяни України! Це дуже важливий законопроект, який цікавий ще й з тієї з точки зору, що він буде індикатором, наскільки сьогодні Україна перебуває під зовнішнім управлінням. Чому? Тому що ми вперше бачимо законопроект, ініційований «слугами народу», який фактично захищає громадян України. Не банківську систему, не рейдерство, не фінансових спекулянтів, а найперше громадян України. Тому що завжди вимоги наших людей, які постраждали внаслідок неплатоспроможності банків, ліквідації банків, задовольняли в останню чергу. У першу чергу задовольняли вимоги Національного банку та інших дотичних до цього структур.

Сьогодні ви чули, що всі чомусь переживають і хвилюються за Національний банк. А давайте задумаємося — регулятор Національний банк, і коли я чую про суму 42 мільярди гривень рефінансування, то послухайте, ми ж знаємо, на яких умовах вони давали, яка там була закладена корупція.

Я впевнений у тому, що за цей законопроект мають проголосувати всі народні депутати України, щоб підтримати наших громадян. Але я також передбачаю, що до другого читання нам не дасть його прийняти в цілому Міжнародний валютний фонд, тому що, складається таке враження, що вони сьогодні є «крышей» корупції в банківській системі. Вони не захочуть, щоб захищали інтереси людей, інтереси вкладників, а найперше відстоюватимуть фінансових спекулянтів, корупцію в банківській системі та інтереси Національного банку України.

Наша фракція принципово голосуватиме за цей законопроект. Ми закликаємо в другому читанні так само проголосувати за нього і захистити наших громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я дуже просто за 1 хвилину поясню, про що цей законопроект. Тут багато хто каже, що він захищає інтереси звичайного українця. Насправді цей законопроект про те, щоб забрати гроші в бідних і віддати багатим. Тобто ми зараз кажемо, що бюджет повинен витратити приблизно 40 мільярдів гривень, а це гроші, які підуть на вчителів, на медиків тощо. Тобто ми забираємо у бідних українців і віддаємо багатим, тим, які, на жаль, втратили більше 200 тисяч гривень після того, як збанкрутіли деякі банки.

Дійсно, це погано. Ці гроші треба повертати людям. Але люди, які втратили менше 200 тисяч, захищені Фондом гарантування вкладів. Через те, дійсно, виглядає, ніби хороший законопроект, але за фактом вийде так, що ми у бідніших заберемо, а багатшим віддамо.

Тож закликаю не голосувати за цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс Ігор Павлович.

Після цього переходимо до голосування за законопроект. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Дуже дивно було почути, яким чином у нашій державі найбіднішими чомусь виявляються Нацбанк і ті великі кредитори, які ідуть у першій черзі по задоволенню своїх вимог.

Я хочу підтримати нашого колегу Олександра Дубінського щодо цього законопроекту і переконати вас віддати за нього голоси, тому що на сьогодні ми, дійсно, повинні захистити тих громадян, які формували депозитні вклади в банках. Ви прекрасно розумієте, що гарантування сумою 200 тисяч гривень на ті величезні кошти, які громадяни зберігали в банках, це абсолютно маленька частинка. Те, що ці громадяни залишаються в кінці списку кредиторів і ми не можемо жодним чином гарантувати їм отримання навіть цих коштів, у принципі, на моє глибоке переконання, несправедливо. А ми з вами прийшли сюди, щоб саме справедливість була найвищою цінністю.

Тому прошу підтримати цей законопроект як у першому читанні, так і в майбутньому в другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування за законопроект. Будь ласка, займіть свої місця. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» щодо сприяння виконанню Національним банком України функцій із захисту інтересів вкладників і кредиторів неплатоспроможних банків» (№ 2459).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 264.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошення для керівників депутатських фракцій і груп. Дві фракції звернулися з пропозицією провести нараду керівників депутатських

фракцій і груп та керівництва парламенту в перерві з 12 години до 12 години 30 хвилин у моєму кабінеті.

Продовжуємо роботу. На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язковості використання рідкого біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту» (№ 3356).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 215.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Семінському Олегу Валерійовичу. Дайте, будь ласка, 4 хвилини – і від авторів, і від комітету.

СЕМІНСЬКИЙ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 205, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні колеги! На ваш розгляд у першому читанні пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язковості використання рідкого біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту» (№ 3356). Проект закону покликаний скоротити імпортозалежність країни на ринку світлих нафтопродуктів. Його прийняття також сприятиме створенню нових робочих місць, збереженню як фінансових, так і трудових ресурсів для потреб національної економіки.

Мова йде про обов'язкове додавання до бензинів 5 відсотків біоетанолу (підкреслюю, автомобільних бензинів) з 1 липня 2021 року, а також відповідно за роками: у 2022 році — 6 відсотків, у 2023 році — 7 відсотків, крім автомобільного бензину А-98, тому що ми врахували, що це невелика частка бензину тощо.

Наведу декілька прикладів. У 2019 році на імпорт нафтопродуктів Україною було витрачено понад 5,5 мільярда доларів, за цю суму було витрачено 8 мільйонів тонн нафтопродуктів. Тобто впровадження такого закону скоротить нашу незалежність і платежі нашої держави за світлі нафтопродукти. Усі ці цифри переконливо свідчать про вимивання обігових коштів з національної економіки в той час, коли частину цієї продукції можна замістити національним ресурсом, підтримавши власного виробника.

Крім того, хочу нагадати, що вся ця робота триває в рамках забезпечення Україною взятих на себе зобов'язань щодо адаптації національного законодавства до законодавства Європейського співтовариства, зокрема Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/28/ЄС від 23 квітня 2009 року.

Експортна безмитна квота України до ЄС становить на сьогодні 100 тисяч тонн. Для прикладу наведу нашого найближчого сусіда Республіку Польщу, яка на сьогодні завдяки дії такого закону вже виробляє 800 тисяч тонн біоетанолу. Населення Польщі — 38 мільйонів чоловік.

Хочу зазначити, що 90 відсотків європейських бензинів уже з біоетанолом. Дана законодавча ініціатива отримала підтримку з боку Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Що пропонується? Визначити за роками для суб'єктів господарювання, що виробляють, імпортують, реалізують моторне паливо та паливо моторне альтернативне на митній території України. Запроваджується контроль вмісту рідкого біопалива в біокомпоненті у паливі моторному і паливі альтернативному на ринку нафтопродуктів.

Дотримання зобов'язань покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів та енергозбереження відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива, — Держенергоефективності. Пропонується, щоб порядок зазначеного адміністрування та обліку затверджувало Мінекоенерго. Ми також посилюємо функцію Держекоінспекції України щодо якості нашого палива, оскільки на сьогодні в нас — «ЄВРО-3», «ЄВРО-4».

У процесі розробки цього проекту ми плідно співпрацювали з експертними організаціями, з асоціацією постачальників нафтопродуктів та іншими організаціями.

Із запровадженням такого закону буде створено правове поле, що дасть змогу налагодити потужний прихід інвестицій у цю галузь на території країни і повномасштабний запуск спиртової галузі. Ви знаєте, що в нас роздержавлюються підприємства «Укрспирту», це вже готові майданчики для виробництва біоетанолу, оскільки там є технічні умови. Одним словом, це збільшить створення робочих місць, а це податки, соціальний фактор тощо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, до перерви залишилося 2 хвилини.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Голосуємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, наполягають на обговоренні. Повернемося до обговорення після перерви.

Оголошується перерва до 12 години 30 хвилин. Але пропозиція голосувати була дуже слушна.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до роботи.

Запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово моєму колезі Михайлові Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. «Європейська солідарність». Шановні колеги, ще у восьмому скликанні пропонувався цей законопроект, дійсно, дуже потрібний. Він стосується реалізації сільськогосподарської продукції, найперше тієї, яка вже не така, що може реалізовуватися на ринку, наприклад спріла в портах — або меляса, або зерно, або ще якась інша продукція. Це дасть можливість у тому числі запустити наші спиртові заводи, на основі яких буде вироблятися біопаливо, а це надходження до місцевих бюджетів, робочі місця.

Але водночас ϵ дуже багато зауважень. Насамперед якщо впроваджувати такий закон, то він не ма ϵ бути примусовим. Для цього на заправних станціях ма ϵ бути вибір для тих, які користуються автомобілями: або заправляти автомобіль з добавками біопалива, або ж без нього, оскільки, на жаль, на даний час ще не всі автомобілі, не всі мотори прилаштовані до такого палива. Тому це треба буде враховувати.

Думаю, до другого читання поправками можна буде суттєво врегулювати це питання, і тоді, сподіваюся, вийде якісний закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Белькова Ольга Валентинівна.

БЄЛЬКОВА О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо один з дуже складних законопроектів. Я не оминатиму складних питань, які ми тут порушуємо.

Давайте подумаємо, про що він. Ми говоримо, що Україна планує ввести обов'язкову квоту, мінімум 5 відсотків, для того щоб у нашому паливі з'явилася добавка, яка виробляється з біоетанолу. Добре це чи погано?

У мене для вас дві новини: одна — погана, друга — хороша. Погана полягає в тому, що Україна ϵ , залишається і, на жаль, найближчим часом буде енергозалежною від постачання нафти з найближчих країн, які не всі ϵ дружніми до нас. А хороша — в тому, що ми можемо сьогодні зробити щось для того, щоб здобути принаймні 5 відсотків незалежності.

Хто в нас виробляє біоетанол? Один олігарх, два олігархи, три олігархи? Ні. Потенціал виробітку біоетанолу — у кожній області. Всі області України на сьогодні насичені аграрним виробництвом, відходи якого та основна продукція можуть цілком спокійно вироблятися, перероблятися на біоетанол, як це роблять у Бразилії, у Польщі, яка поруч з нами, а ми тим часом є сировинним придатком.

Україна, про яку мрію я, ϵ енергонезалежною, і такі маленькі кроки дозволяють нам змінити історію цієї країни більше, ніж будь-які декларативні заходи.

Фракція «Батьківщина» підтримуватиме у першому читанні. Ми підготуємо достойні поправки до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Прошу передати слово Тарасу Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Знасте, цей законопроект не лише про екологію, не лише про енергозалежність і не лише про аграріїв. Ми ж розуміємо, бачимо і вміємо читати, що в ньому йдеться про визначення обов'язкової (наголошую на слові «обов'язкової») частки вмісту біопалива в обсягах автомобільних бензинів. Я нагадаю передісторію, ще в 2012 році тодішній парламент прийняв закон з ідентичними цифрами обов'язкового використання обсягу надбавки біокомпонентів до палива, тоді цю норму пролобіювали, ми пам'ятаємо хто, Едуард Ставицький, тодішній міністр агрополітики Микола Присяжнюк. Компанія «БРСМ», яку в той час пов'язували зі Ставицьким, тоді налагодила на умовах державного приватного партнерства виробництво біоетанолу на майданчиках державних спиртозаводів, що входили до «Укрспирту». У 2015 році цю норму закону було замінено на іншу і фактично визнано прямий лобізм окремих олігархів і шкідливість цієї обставини.

Ми розуміємо, що лобісти даного питання посилаються на міжнародний досвід використання альтернативного палива, зокрема на європейський досвід. Проте всі країни — члени ЄС гарантують збереження постачання традиційних нафтопродуктів для неадаптованих транспортних засобів. Тобто вимоги щодо обов'язкової норми та ще й під загрозою штрафу в Європейському Союзі немає, а ми цю норму вводимо.

Крім цього, звертаю увагу на ще один проблемний момент, пов'язаний з веденням норми про обов'язкове додавання. За словами учасників ринку, експертів, це неготовність до нього українських двигунів і автомобілістів. Фактично альтернативне паливо не годиться для використання старими автомобілями, які сьогодні превалюють в Україні.

3 огляду на ці обставини я вважаю, що цей законопроект потребує доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Скорик Микола Леонідович. Після цього – два виступи з мотивів, і переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановна президіє! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Щодо законопроекту № 3356. За всієї поваги до розробників цього законопроекту з різних фракцій я запропонував би колегам поки що утриматися від його прийняття. Аргументи, які наводять розробники законопроекту стосовно того, що начебто це допоможе нашій екології, що начебто, дійсно, дасть поштовх для розвитку нашої переробної промисловості, це, м'яко кажучи, неправда. Є досить багато проблем з точки зору обігу і вирощування таких культур, як рапс та соняшник в Україні. Ми вважаємо, що це може призвести до виснаження українських чорноземів. У законопроекті є дуже багато контраверсійних норм, технічних норм, які до нього закладені. Тому «Опозиційна платформ — За життя» пропонує колегам утриматися від даного законопроекту.

На цьому тижні буде розглядатися програма уряду, і мені дуже хотілося б, щоб уряд у цій програмі висвітлив питання розвитку нашої аграрної сфери. Тому що ті зміни клімату, які ми бачимо протягом останніх декількох років, завдали досить серйозного удару по нашому сільському господарству. Наші фермери зазнають страшенних збитків від того, що відбувається на сьогодні на українських землях не лише через недолугу політику нашої влади, а в тому числі і через клімат. Тож мають бути відповідні заходи з боку уряду щодо відновлення системи меліорації, зрошення наших земель.

У тому разі, якщо ми, дійсно, будемо комплексно підходити до цих питань, то будемо розуміти, що в нас є нормальний обіг культур, які ми вирощуємо. Тоді можна буде це питання розглядати. Поки що знову пропоную утриматися від прийняття цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вінтоняк Олена Василівна — з мотивів, після неї — Люшняк, і переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ВІНТОНЯК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Хочу сказати, що зазначений проект закону спрямований на імплементацію положень Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/28/ЄС від 23 квітня 2009 року про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел, у частині забезпечення Україною виконання міжнародних зобов'язань щодо частки енергії з відновлювальних джерел. При цьому у валовому кінцевому обсязі споживання енергії на транспорті має бути не менше 10 відсотків. Впровадження норм цього законопроекту також виводить на якісно новий рівень енерго- та ресурсозберігаючих технологій.

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом розглянув даний проект закону на засіданні 3 червня і вирішив, що проект закону за своєю метою не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України, однак потребує доопрацювання виключно щодо визначення технічних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Люшняк Микола Володимирович.

ЛЮШНЯК М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 166, Тернопільська область, самовисуванець). Шановні колеги народні депутати, цей документ дуже важливий з багатьох причин.

По-перше, його прийняття допоможе збільшити завантаженість підприємств — виробників рідкого біопалива, що сприятиме залученню інвестицій у цю галузь, і відповідно буде збільшення робочих місць. Думаю, в умовах карантину і кількості втрачених робочих місць нашими громадянами такі ініціативи мають прийматися парламентом першочергово.

По-друге, цей законопроект спрямований на імплементацію положень Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС. Що конкретно пропонується? Де-факто в ньому створюється нормативна база для розвитку сфери виробництва, обігу та використання рідкого біопалива в транспорті.

По-третє, наша країна перетворюється з великого імпортера нафтопродуктів на імпортозаміщення, де ϵ збереження наших автодоріг, збереження нашої енергонезалежності.

Тому депутатська група «Довіра» активно підтримуватиме цей законопроект, а також братиме участь у підготовці до другого читання з поправками. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, підготуйтеся до голосування, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язковості використання рідкого біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту» (№ 3356).

Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Всі готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 196.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування про направлення на доопрацювання. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про направлення в комітет для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкового використання рідкого біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту» (№ 3356).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 246.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, 12 червня 2020 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, Маслова Дениса Вячеславовича, включеного до виборчого списку політичної партії «Слуга народу».

Відповідно до статі 79 Конституції України перед вступом на посаду народний депутат України складає присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Маслов Денис Вячеславович.

МАСЛОВ Д.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановна президіє, народні депутати!

«Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників».

Ставлю свій особистий підпис. Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ.	Дякую.
-------------	--------

45

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. До вашого розгляду пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо удосконалення окремих питань проходження громадянами України військової служби» (№ 2592).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 219.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається члену Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Здебському Юрію Вікторовичу. Дайте 4 хвилини — і від комітету, і від авторів.

ЗДЕБСЬКИЙ Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 172, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати! Шановні українці! Шановні наші військовослужбовці! Пропоную розглянути проект закону № 2592 про внесення змін до статті 20 та статті 23 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо удосконалення окремих питань проходження громадянами України військової служби.

Метою розробленого законопроекту є надання можливості військовослужбовцям Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, визнаним непридатними за станом здоров'я до військової служби, продовжувати проходження військової служби, а також надання можливості бути прийнятими на військову службу особам, звільненим з військової служби, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі і визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров'я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов'язків військової служби (крім розумових, сенсорних, психологічних вад, розладів психіки та інших визначених захворювань).

Бойовий досвід, морально-ділові якості та мотивація до військової служби таких військовослужбовців, незважаючи на їх фізичний стан, можуть бути реалізовані на військових посадах, які не потребують надмірного фізичного навантаження. Це штабні підрозділи та підрозділи забезпечення.

Запропоноване можливе шляхом виключення Державної прикордонної служби та Служби безпеки України з переліку військових формувань, у яких не можуть проходити військову службу вищезазначені громадяни України.

Шановні народні депутати, це технічний законопроект. Дана норма закону вже діє з 2018 року, і нею користуються військовослужбовці Міністерства оборони і Національної гвардії України. Принципові зауваження до даного законопроекту Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, Комітету з питань антикорупційної політики та Комітету з питань бюджету практично відсутні, тому профільний Комітет з питань національної

безпеки, оборони та розвідки рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу та в цілому.

Шановні народні депутати, прошу підтримати даний законопроект. І від категорії військовослужбовців, які поранені, були звільнені і хочуть знову призиватися на службу, завчасно хочу сказати дякую.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вельмишановні колеги, ϵ необхідність обговорити цей законопроект? Я бачу, що ϵ . Тоді запишіться, хто хоче виступити, пройдемо цю процедуру: два — за, два — проти. Прошу записатися.

Народна депутатка Васильченко Галина Іванівна, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Костенку Роману.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Костенко. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Ці зміни стосуються тих військовослужбовців, які, як уже було зазначено, під час проходження служби одержали поранення чи захворювання, що призвело до часткової втрати працездатності, при цьому вони мають змогу виконувати завдання, які не потребують надмірних фізичних навантажень. Це дуже важливо як для соціального забезпечення військовослужбовців, які зазнали такого погіршення стану здоров'я під час служби, так і для збереження їх досвіду та знань, на одержання яких держава вже витратила значні ресурси.

Хочу зауважити, що законопроект не стосується осіб, які зазнали розумових, сенсорних, психологічних вад, розладів психіки чи поведінки, а лише тих осіб, які спроможні виконувати службові завдання без значних фізичних навантажень. Перелік посад, які можуть обіймати такі особи, визначають керівники відповідних органів.

Законопроект отримав позитивні висновки ГНЕУ та комітетів Верховної Ради України. Прошу підтримати та прийняти проект у цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Павло Сушко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

СУШКО П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується важливий законопроект, спрямований на соціальний захист військовослужбовців Державної прикордонної служби та Служби безпеки України, які несуть службу в умовах бойових дій.

Аналогічна норма вже діє та поширюється на військовослужбовців Міністерства оборони України, Національної гвардії України, і ми не повинні розділяти військовослужбовців за родами військ. Отримавши незначні вади, дана категорія військовослужбовців повинна знати та розуміти, що держава та його військове відомство турбуються про нього, не залишають без належної уваги, залишають його в строю як військовослужбовця, який має бойовий досвід, є патріотом та готовий надалі виконувати свій військовий обов'язок і передавати свій бойовий дух новому поколінню.

Шановні колеги, прошу вас підтримати даний законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Михайло Забродський, партія «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Я дуже здивований тим, що законопроект потребує будь-якого обговорення. Ви знаєте, що військовий конфлікт узагалі і військовий конфлікт на сході нашої держави, — це така стимулююча річ, яка вдосконалює певні речі державного устрою, законодавства зокрема. Уже майже два роки в Збройних Силах України працює досить ефективний механізм, запроваджений попереднім складом Верховної Ради, щодо того щоб військовослужбовці, які отримали каліцтво або будь-які вади під час виконання бойових завдань чи службових обов'язків, могли продовжувати службу.

На сьогодні у Збройних Силах України близько 60 посад, на яких передбачено проходження служби цією категорією військовослужбовців, і визначено близько 500 військових частин, закладів та установ, в яких можуть проходити службу військовослужбовці даної категорії.

Всі ми знаємо, що життя сповнене неочікуваних речей і як важко опинитися за бортом подій або бути штучно відсунутим від справи, якій присвятив або все життя, або значну його частину.

Повторюю, цей механізм досить ефективно діє в Збройних Силах України і дозволяє залишати в активному житті і зберігати, по-військовому говорячи, в обоймі тих фахівців, які за станом здоров'я і за власним бажанням прагнуть продовжувати службу. А ви знаєте, що реалізуватися людина може найперше і найбільш ефективно саме в тій справі, якою вона займалася попередньо. Якимось чином, як результат недосконалості, поза цим процесом весь цей час залишалися Державна прикордонна служба і Служба безпеки України. У цих двох силових відомствах втратити життя і здоров'я імовірність ні чим не менша, ніж у Збройних Силах України. Тому пропоную і закликаю підтримати законопроект, який усуває цю певною часткою соціальну несправедливість.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бондар Віктор Васильович, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БОНДАР В.В. Прошу передати слово Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги, депутатська група «Партія «За майбутнє» не вважає, що даний законопроект має технічний характер. Ми переконані, що даний законопроект — це шана і повага до тих військовослужбовців, які сьогодні через ті чи інші обставини непридатні до військової служби за станом здоров'я, через поранення в силу їхньої активної діяльності в зоні бойових дій щодо захисту нашої Батьківщини. Ми вважаємо, що весь зал, усі фракції, депутатські групи повинні підтримати цей законопроект, який дає можливість реалізовувати бойовий досвід і морально-ділові якості, дає мотивацію до військової служби нашим військовослужбовцям.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» голосує за. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз виступ з мотивів Арешонкова Володимира Юрійовича. Після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово, шановні колеги! Депутатська група «Довіра» завжди надзвичайно серйозно і відповідально ставилася до питань, які пов'язані із соціальним захистом як у цілому громадян, так і окремих категорій. У даному випадку мова йде про військовослужбовців, звільнених у запас внаслідок або професійних захворювань, або поранення, контузії тощо, але мають і досвід, і бажання присвятити себе служінню рідній країні в певних правоохоронних органах. Тому ми будемо підтримувати даний законопроект, і депутатська група «Довіра» закликає всіх проголосувати за нього в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Підготуйтеся до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Шановні колеги, відразу запитання. Комітет рекомендує прийняти за основу, після цього – в цілому. Немає заперечень? Нормально.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо удосконалення окремих питань проходження громадянами України військової служби» (№ 2592). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

 $\ll 3a \gg -310$.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проєкту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо удосконалення окремих питань проходження громадянами України військової служби». Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 310.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» (№ 2618).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 244.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Верещук Ірині Андріївні. Надайте 4 хвилини: вона виступить і від авторів, і від комітету.

ВЕРЕЩУК І.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати, шановні громадяни України! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» (№ 2618). Шановні колеги, будь ласка, дозвольте хвилину вашої уваги! Дякую.

На сьогодні Україна є однією з найзамінованіших країн світу. За попередніми оцінками, з початку російської агресії сукупна площа замінованих районів становить близько 7 тисяч квадратних кілометрів на підконтрольній території та близько 14 тисяч квадратних кілометрів на тимчасово окупованих територіях Донецької і Луганської областей та Автономної Республіки Крим (для порівняння: площа території Чорногорії становить приблизно 14 тисяч квадратних кілометрів). Це впливає на життя близько 2 мільйонів людей на сході, становить загрозу об'єктам цивільної інфраструктури. Постраждало вже приблизно 2,5 тисячі осіб, загинуло 977, поранено 1 тисяча 528. До слова, за майже рік дії Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» від мін та вибухонебезпечних залишків уже постраждала 101 особа, з них 27 дітей.

Міжнародним досвідом та попереднім оцінюванням нинішнього стану речей встановлюється для розмінування наших територій строк 300 років і понад 150 мільярдів гривень потрібно для цього. Отже, у нагальності та актуальності внесення змін до чинного законодавства не може бути жодних сумнівів.

Основною метою внесення змін до чинного закону ϵ створення прийнятних умов для побудови ефективної системи протимінної діяльності із спрощеною вертикаллю управління та координації у цій сфері і, що особливо важливо, без необхідності витрачання додаткових коштів з Державного бюджету України шляхом створення центру протимінної діяльності на існуючих фондах Міністерства оборони України, а також створення центру гуманітарного розмінування на існуючих фондах Міністерства внутрішніх справ України; виключення положень закону щодо утворення нового центрального органу виконавчої влади, а також виключення положень щодо утворення нових органів з повноваженнями, притаманними центральним органам виконавчої влади.

Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки розглянув на своєму засіданні 14 лютого цього року проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» (№ 2618), поданий народним депутатом України Герасименком Ігорем Леонідовичем та іншими народними депутатами, а також альтернативний до нього проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» (№ 2618-1), поданий народним депутатом України Лубінцем Дмитром Валерійовичем.

Варто зазначити, що Міністерство оборони України підтримує прийняття згаданого законопроекту без зауважень. Міністерство внутрішніх справ України не підтримує проект закону. Міністерство фінансів України не заперечує щодо

подальшого розгляду законопроекту за умови його доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень.

Пропозиція комітету: рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні», поданий народним депутатом України Герасименком Ігорем Леонідовичем та іншими народними депутатами, прийняти за основу, а альтернативний проект закону відхилити.

Дякую за увагу і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді надається народному депутату України Лубінцю Дмитру Валерійовичу щодо альтернативного законопроекту № 2618-1.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Безумовно, я зараз почув аргументи щодо прийняття зазначеного законопроекту. Усе це ми вже чули в 2018 році, коли голосували за закон. Пані Ірино, я насамперед до вас звертаюся. У чому різниця між законопроектом, який підтримали ви під час засідання комітету, і законопроектом, який пропоную я?

Перше. Саме прийнятим у 2018 році законом створювався єдиний орган щодо протимінної діяльності. Він не запрацював, бо це суперечить Закону України «Про Кабінет Міністрів України». Що пропоную я? Не створювати новий орган, бо це викликає у нас занепокоєння і додаткові фінансові витрати з державного бюджету, а просто покласти цю функцію на Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Вона вже є, вона існує. У неї є фінансування. У ній працюють фахівці. І вона може здійснювати цей контроль.

Друге. Чим принципово відрізняється мій законопроект від вашого? Ви хочете протимінну діяльність повністю підпорядкувати Міністерству оборони України, забуваючи про те, що Міністерство оборони не може контролювати гуманітарне розмінування. Для цього і створюються два центри: центр протимінних операцій і центр гуманітарного розмінування. Це практика, яка ε в усьому світі.

Тому я закликаю всіх, якщо ви не готові підтримати мій альтернативний законопроект, голосувати і направити на доопрацювання обидва законопроекти, як цього вимагає Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради, повернути їх у комітет і знову там знаходити компроміс. Ви напрацювали проект закону, але він так само не буде виконувати свою функцію, якщо ви всетаки за нього проголосуєте, як і закон, прийнятий в 2018 році.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться на виступи від депутатських фракцій і груп: два — за, два — проти.

Сідайте, Ірино Андріївно. Ні, ні. Все. Ви все сказали. Нестеренко Кирилл Олександрович.

HECTEPEHKO К.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ N26, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ігорю Герасименку.

ГЕРАСИМЕНКО І.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 62, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Я звертаюся до всіх. Дивіться, яка в нас зараз ситуація. Сьомий рік іде війна на Донбасі. На сьогодні дуже серйозно забруднена мінно-вибуховими предметами вся територія Донбасу, я не говоритиму вже про акваторію Азовського та Чорного морів.

Що пропонується законопроектом № 2618. Так, дійсно, створити національний орган з протимінної діяльності, колегіальний орган під керівництвом Міністерства оборони України, та два центри: один — протимінної діяльності, другий — гуманітарного розмінування, які будуть задіяні для розмінування нашої території. Порівнюючи з Великою Вітчизняною війною та Другою світовою війною, ми маємо такі наслідки: досі забруднені не тільки території України.

Шановні колеги, я прошу підтримати законопроект № 2618. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович.

Наливайченко Валентин Олександрович.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні пані та панове! Шановні громадяни України! Зараз, насправді, розглядається не просто законопроект, розглядається питання, як рятувати українську землю. Адже 329 громадян України, цивільних громадян, абсолютно безвинно або загинули, або отримали поранення від мін чи інших вибухових пристроїв, які встановлені на нашій з вами рідній землі.

За що виступають професіонали? Тільки за одне — дайте можливість фахівцям Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства оборони України розміновувати, тобто рятувати українську землю. Це перше.

Друге. Це звернення напряму від фракції «Батьківщина» до профільного Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки: шановні колеги, ви маєте передбачити вивезення розмінованих, витягнутих мін і боєприпасів та їх утилізацію. Фаховий військовослужбовець завжди вам скаже: так, ми розмінуємо. А далі що? Куди? Це ж наша з вами земля. Тому треба, колеги, переходити і до другого питання — утилізація мін та інших вибухових пристроїв.

Так, це дороге задоволення, але це наша рідна земля і не треба на цьому економити.

Ми як фракція підтримуємо те, щоб Міністерство оборони сертифікувало, утримувало операторів і контролювало їхню діяльність. А здійснення гуманітарного розмінування, безумовно, треба віддати Міністерству внутрішніх справ з тими самими повноваженнями і відповідальністю.

I останнє. Міжнародна допомога тут, як ніколи, потрібна. І з цієї трибуни ми хочемо подякувати ОБС€ та іншим міжнародним партнерам за підтримку нашої держави в розмінуванні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А. Прошу передати слово Роману Костенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко Роман.

КОСТЕНКО Р.В. Шановні колеги! Фракція «Голос» буде утримуватися під час голосування законопроекту № 2618 у першому читанні, тому що за текстом є підстави вважати, що в ньому не зовсім прописані прозорі механізми щодо розподілу коштів, а також у зв'язку з тим, що були негативні висновки ГНЕУ та антикорупційного комітету щодо нього. Отже, ми законопроект у першому читанні не підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Депутатська група «Довіра» не може підтримати цей законопроект і без доопрацювання внести його в порядок денний. Необхідно внести відповідні зміни і доповнення до законів України «Про Кабінет Міністрів України» та «Про центральні органи виконавчої влади» з метою узгодження цих законодавчих актів між собою і недопущення виникнення колізій у сфері повноважень державних органів. Наполягаємо на визначенні уповноваженого національного органу з питань протимінної діяльності як спеціального міжвідомчого координаційного органу з питань протимінної діяльності. Необхідно також розмежувати повноваження новостворюваних органів: центру протимінної діяльності та центру гуманітарного розмінування. Загалом необхідні конкретніші визначення, деталізація та розмежування повноважень та обов'язків органів і установ, що здійснюватимуть протимінну діяльність.

Шановні колеги, якщо хтось не був на Луганщині або Донеччині і не спілкувався з людьми, то я вам пояснюю. Я бачив, і кожен раз, коли я на Луганщині, я чую і відчуваю страждання людей. Наші міжнародні партнери провели аудит: 1900 людей загинуло під час цієї війни, 6 років іде війна, 60 років будемо розміновувати. Скільки можна? Один рік приймаємо закон, другий, третій. Внесіть нормальні поправки і будемо голосувати. Люди живуть на мінному полі. Правильно Валентин Наливайченко сказав про те, що це наша земля, її треба рятувати як дитину, як жінку, як родину.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще три виступи з мотивів, і після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до зали. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, настав час, коли вже досить балакати. Ну, треба вже не балакати, а починати розміновувати. Ми шостий рік чуємо: те не так, той законопроект не такий. Взагалі мене дивує пане Шахов, що ви не підтримуєте ці законопроекти. Тому що до другого читання ми можемо їх доопрацювати, але нам треба діяти сьогодні. Нам уже не можна більше лише говорити про це. Безумовно, законопроекти недосконалі, але, якщо ми об'єднаємо зал і всі наші зусилля, то зможемо їх доопрацювати. Ні для кого ж не секрет, що сьогодні 220 тисячам дітей, які проживають на Донбасі, загрожують міни та боєприпаси, що ще не розірвалися. Та від початку конфлікту на сході за даними UNICEF щонайменше 38 дітей загинуло від мін або боєприпасів, а щонайменше 128 — поранено. Тому треба терміново приймати рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Колеги, ми тут усі погоджуємося, що потрібно розпочинати розмінування. Закон було прийнято в 2018 році, такий самий, як і проєкт, за який ви зараз хочете голосувати. Один орган, який не запрацював і не буде працювати... Мій альтернативний законопроєкт дозволяє нічого не створювати, вже є комісія, яка за це відповідатиме. Не буде Міністерство оборони України і не може по своїй функції координувати гуманітарне розмінування. Це прямо прописано у вашому законопроєкті. Ви знову пропишете і проголосуєте за те, що не буде працювати. Тому, якщо ви хочете, щоб, дійсно, розпочалося розмінування, проголосуйте за мій альтернативний законопроєкт, який вже дозволяє покласти функції на орган, що працює в складі Кабінету Міністрів України. Усе буде дуже швидко.

Дякую. Усе залежить від вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, як співавтор закону, який чинний з 2018 року, я хочу звернути вашу увагу на те, що він напрацьовувався разом із нашими міжнародними партнерами. Ми брали досвід Хорватії, досвід інших країн, які, на жаль, так само зіткнулися з цією ключовою гуманітарною проблемою. І, дійсно, зараз для того, щоб активізувати розмінування на Донбасі (а це залишається ключовою гуманітарною проблемою) потрібно не так закони вдосконалювати, як зобов'язати виконавчу владу почати працювати за чинними законами.

Добре, що сесійна зала об'єднується навколо усвідомлення важливості гуманітарної проблематики Донбасу, так само, як і теми розмінування. Але правда і в тому, що законопроекти, які сьогодні пропонуються, мають лобістський характер. Вони ніяк не сприятимуть темі розмінування і, дійсно, не відповідатимуть європейським практикам, тому що міністерства оборони ніде не контролюють процеси гуманітарного розмінування.

Тому прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

I на завершення — заступник міністра оборони Поліщук Олександр Миколайович. Після цього переходимо до голосування.

ПОЛІЩУК О.М., заступник міністра оборони України. Дякую, пане Голово. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Міністерство оборони опрацювало законопроекти (основний № 2618 і альтернативний № 2618-1) і за результатами розгляду просить підтримати законопроект № 2618, внесений народним депутатом Ігорем Герасименком. Наша позиція полягає в тому, що з першого дня саме після його прийняття зможе запрацювати повною мірою і відповідно до міжнародних стандартів вся система національної протимінної діяльності. На сьогодні, і тут я підтримую Ірину Геращенко, яка зазначила, що цей законопроект розроблений і найбільше відповідає міжнародним стандартам.

Міністерство оборони під час своєї роботи здійснило масу потрібних речей. Прийняло національний стандарт. Нині в нашій системі працює понад 1 тисячу досвідчених фахівців. Крім того, хочу сказати, що саме гуманітарне розмінування проходить після завершення бойових дій, а ми сьогодні реально проводимо розмінування на тих територіях. До того ж нами для подолання наслідків, на базі розгорнутих військових госпіталів, а також на базі районних лікарень, підтримується діяльність чотирьох стаціонарних центрів, які надають допомогу постраждалим. Ми забезпечуємо покриття всіх п'яти напрямів протимінної діяльності, як це передбачено міжнародними стандартами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» (№ 2618). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 273.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про захист трудових мігрантів та боротьбу з шахрайством у працевлаштуванні за кордон» (№ 2365) і альтернативний законопроект № 2365-1.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 230.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третьяковій Галині Миколаївні. Надайте 4 хвилини для виступу і від авторів, і від комітету.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні народні депутати, шановний народе України! Станом на лютий 2020 року 38 відсотків українців думають над ідеєю трудової міграції. У віковому розрізі ці показники такі: від 16 до 20 років про це думає 61 відсоток, від 30 до 39 років — 52 відсотки і 45 відсотків опитуваних заявляють, що змушені це робити для задоволення мінімальних потреб своїх родин. Загальний обсяг міграції робочої сили з України становить 4 мільйони осіб, водночає близько 2,6-2,7 мільйона осіб перебувають за кордоном одночасно. Ці оцінки консервативні, проте загальна кількість буде більшою, оскільки багато людей перебувають за кордоном на тимчасових або сезонних роботах лише частину року. Україна входить до десятки країн походження міжнародних мігрантів у світі.

Чому 16 відсотків працездатного населення вибирають роботу в інших країнах? Найвпливовішим фактором ϵ економіка, українці шукають вищу заробітну плату, міграційний потік в основному циркулярний або короткостроковий, більшість трудових мігрантів заробляють за кордоном і хочуть повернутися в Україну.

Є і позитивні тенденції. Трудова міграція позитивно впливає на грошові перекази, які зросли з 7 мільярдів доларів у 2015 році до 10 мільярдів доларів у 2018 році і до 12 мільярдів доларів у 2019 році. Міграція робочої сили також

сприяла відновленню реальної заробітної плати в Україні завдяки каналам пропозиції робочої сили і внутрішнього попиту на робочу силу.

Основними проблемами ϵ такі. Шахрайство на ринку посередників з працевлаштування за кордоном. Численні шахраї беруть 300-600 євро в людей і не завжди їх працевлаштовують. Про те, що не дуже правильно і ефективно працює чинна система ліцензування свідчить і той факт, що з 1 мільйона 700 тисяч запрошень на роботу наразі відповідно, наприклад, у Польщі працевлаштовано лише 12 тисяч 400 людей, всі інші працевлаштовані в нелегальний спосіб.

Яким чином побороти шахрайство на цьому ринку? Законопроектом № 2365 запроваджується світовий підхід до процедури працевлаштування. Ним декларується, що гроші за працевлаштування сплачує тільки роботодавець, українець не буде і не повинен сплачувати за це гроші, а на посередників, які братимуть гроші з українців будуть накладатися великі суми штрафів.

Законопроектом № 2365 також пропонується замінити неефективну процедуру ліцензування так званою «повідомною ліцензією», бо ліцензуванню підлягає кожна юридична особа, яка пропонує працевлаштувати українця.

Законопроект № 2365 є прикладом спільної роботи громадянського суспільства і депутатського корпусу, він має суспільне значення і не містить політичного підгрунтя. Українська держава наразі не може зупинити громадян від поїздок на роботу за кордон, але ми повинні максимально захистити наших громадян, аби вони відчували, що Україна їх підтримує, де б вони не були.

Тут перебуває представник Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, до компетенції якого наразі належать трудові відносини, зокрема питання трудових мігрантів. Представники міністерства можуть надати додаткову інформацію народним депутатам.

Комітет рекомендував прийняти законопроект в першому читанні за основу.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Королевській Наталії Юріївні для представлення альтернативного законопроекту. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Декілька тижнів тому тут стояв Прем'єр-міністр України і обіцяв нам створити 500 тисяч робочих місць та працевлаштувати людей, які повернулися з-за кордону в нашу країну. Що ми з вами бачимо сьогодні? Що нам пропонують замість 500 тисяч нестворених робочих місць? Нам пропонують скасувати ліцензування послуг з посередництва в працевлаштуванні. Що це означає? Це призведе до ефекту рівнозначного зняттю практично всіх бар'єрів на шляху до торгівлі людьми.

Тому, шановні колеги, ми звертаємося до вас. Може вже досить? Спочатку ви запропонували землю продати. Через декілька законопроектів пропонуєте продати стратегічні підприємства. Цим законопроектом буде підтримуватися торгівля людьми. Ну, цього не можна робити. Країна повинна створювати всі умови для того, щоб захищати своїх громадян, щоб регулювати питання, щоб підтримати людину, якщо вона опиниться в складних обставинах. Ми з вами дуже добре розуміємо, що це абсолютно лобістський законопроект і за тієї ситуації, в якій сьогодні опинилася наша країна, коли в нас шокуючі масштаби трудової міграції, нам треба об'єднати всі наші зусилля для того, щоб надати і гарантувати всі можливості країни для захисту наших мігрантів, щоб їх попередити про те, що шахраї продаватимуть і здаватимуть їх в оренду, а не навпаки, створювати умови для того, щоб людина якнайшвидше від'їжджала з нашої країни і щоб шахраї могли цю людину потім використовувати у своїх «сірих» та «чорних» схемах.

Тому фракція «Опозиційна платформа — За життя» звертається до вас з проханням проголосувати за законопроект № 2365-1, який посилює контроль та захищає наших людей.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Жмеренецький Олексій Сергійович.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 190, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня! Я хочу звернути увагу на позицію крюінгових компаній щодо цього законопроекту. В цілому ідея підтримується. Дерегуляція ринку завжди сприяє веденню бізнесу. Але хочеться уточнити наступне. Під час доопрацювання законопроекту до другого читання було б непогано вивести моряків в іншу, окрему категорію, враховуючи Конвенцію про працівників-мігрантів № 97, яка містить термін «працівник-мігрант» і не включає в себе моряків. Отже, відповідно до конвенції моряки не належать до категорії трудових мігрантів, що має бути враховано під час доопрацювання проекту закону.

Також хотілося б ввести поняття «саморегулівної організації», яка видавала б дозволи, сертифікати на діяльність, працевлаштування моряків. І така позиція підтримується всіма крюінговими компаніями і асоціацією «Всеукраїнське об'єднання крюінгових компаній». Прошу звернути на це увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний головуючий! Шановні президіє, народні депутати, автори законопроєкту! Шановні українці! Насправді, завдання влади — робити все для того, щоб громадяни України проживали, працювали і народжували дітей тут, всередині країни. Але коли так не відбувається, тоді, справді, Верховна Рада України має розробляти і приймати ті законопроєкти, які будуть захищати права громадян за межами України. За різними підрахунками, від 5 до 8 мільйонів українців сьогодні шукають кращого життя по світах і підтримують свої родини, перерахувавши тільки за минулий рік, за офіційними розрахунками Національного банку України, понад 12 мільярдів доларів в Україну. Саме люди, яких не можна грубо називати заробітчанами, є найбільшими інвесторами в економіку України.

Коли ми кажемо, що потрібен захист у працевлаштуванні, однозначно так. Тому що, за дослідженнями Міжнародної організації з міграції, яка проводила опитування серед п'яти східноєвропейських держав, саме українці найбільше потерпають від трудового рабства, від дискримінації.

Законопроект потребує підтримки в першому читанні та доопрацювання, щоб стати цілісним документом, що захищатиме громадян України. Потрібно, щоб держава не тільки через консульські відділення за кордоном захищала людей, які заробляють для своїх родин і для економіки України, а саме...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мороз Володимир Вікторович.

MOPO3 B.B., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Наталії Юріївні Королевській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! У нас зараз є два шляхи. Перший — це шлях дерегуляції, і «Опозиційна платформа — За життя» завжди підтримає дерегуляцію. Але ж дерегуляція де? Там, де будуть створюватися умови для легкості ведення бізнесу, створення нових робочих місць і все, що буде пов'язано з нашою країною.

А що пропонуєте ви? Ви зараз пропонуєте дерегуляцію щодо ліцензування виїзду людей за кордон. До чого це призведе? Це призведе до повної безконтрольності. Я хочу вам навести цифри, за даними Міністерства соціальної політики України тільки з вересня 2012 року по грудень 2019 року офіційний статус осіб, які постраждали від торгівлі людьми, в Україні отримали 878 осіб.

І щороку, я повторюю, встановлюються сотні таких випадків. Тому ми вважаємо, що сьогодні треба, навпаки, посилювати відповідальність держави, контроль держави, не давати шахраям викрадати наших людей, виманюючи їх за кордон начебто для працевлаштування, а потім експлуатуючи їх.

Шановні колеги, треба не сприяти трудовій і сексуальній експлуатації наших громадян за кордоном, а об'єднувати зусилля та розглядати ті законопроекти, які будуть вирішувати питання всередині нашої країни. І ми з вами, приймаючи проект закону такої от дерегуляції і створюючи всі умови для того, щоб люди якнайшвидше виїжджали та залишали нашу країну, навпаки, будемо порушувати права цих людей і наші міжнародні зобов'язання.

Отже, ми пропонуємо або направити цей законопроект на доопрацювання та дуже ретельно його доопрацювати, або підтримати законопроект № 2365-1, і вже на його базі...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Європейська солідарність» — народний депутат Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Шановні колеги! Про що ці два законопроекти? Одним пропонується максимально лібералізувати працевлаштування українців за кордоном, а другим, навпаки, — зарегулювати.

Коли ми говоримо про лібералізацію, очевидно, ми повинні розуміти ті певні небезпеки, які все-таки вона має, бо це відповідальність за життя людей.

Суб'єкти підприємницької діяльності раніше повинні були ліцензуватися, щоб надавати такі послуги. Цей законопроект всіляко сприяє роботі таких підприємств, їх приблизно 1 тисяча 400 в Україні, вони не повинні ліцензуватися. Де тут небезпека? Небезпека в тому, що ліцензування заборонено підприємствам, які мають бенефіціарів, наприклад, в країні-агресорі. У цьому разі ми упускаємо це обмеження.

Законопроектом, на наш погляд, повинна передбачатися відповідальність за вимагання в громадян коштів як будь-яких компенсацій витрат, які будуть у зв'язку з наданням послуг з посередництва в працевлаштуванні за кордоном, оскільки шахраї можуть вимагати сплату коштів не тільки як свою винагороду за послуги, а й, наприклад, як компенсацію їх витрат.

Ви розумієте, платити за працевлаштування має фірма, яка хоче наймати наших людей, і заборонено брати гроші з наших людей. Але покарання за це, окрім легкого адміністративного, фактично не існує. Тому ми пропонуємо розглянути питання про встановлення відповідальності для громадян за сплату коштів за працевлаштування за кордоном і це відіграватиме роль стримуючого фактора для громадян.

Ми вважаємо, що законопроект треба було б доопрацювати, долучивши до цього також Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Ми, безумовно, будемо підтримувати українців, які поїхали за кордон.

Але хочу сказати наступне. Скажіть, будь ласка, до яких пір Україна буде нібито торгувати і займатися рабоволодінням за нашими межами? Чому сьогодні не створюються робочі місця? Чому не провели аудит всіх зруйнованих підприємств, які були прихватизовані за 28 років? Чому сьогодні не робиться аудит шахтарської галузі? Чому сьогодні не робиться аудит всіх підприємств, зокрема, заводу «Лиссода» в Луганській області або заводу «РТИ», про який ми вже неодноразово говорили і який зруйновано повністю, або заводу «Мехстекло»? Усіх підприємств, які сьогодні в небезпеці.

За такої ситуації ми підтримуємо цей законопроект, підтримуємо українців, але вимагаємо від влади негайно провести аудит всіх підприємств, які сьогодні в занепаді, і створити робочі місця українцям, щоб вони заробляли для України.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування, займіть свої місця.

А поки я ще надаю 1 хвилину заступнику міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Свириденко Юлії Анатоліївні. Будь ласка.

СВИРИДЕНКО Ю.А., заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Дякую. Доброго дня! Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України підтримує законопроект № 2365 в першому читанні за умови доопрацювання з урахуванням тих зауважень, які були зроблені в частині визначення способу та форми подання декларацій, а також прав та обов'язків суб'єктів господарювання, які надають такі послуги.

Галино Миколаївно, якщо доопрацюємо, то ми законопроект у першому читанні підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Готові до голосування?

Ставлю на голосування проект Закону «Про захист трудових мігрантів та боротьбу з шахрайством у працевлаштуванні за кордон» (№ 2365). Готові голосувати? Шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 248.

Рішення прийнято. Законопроект прийнято за основу.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Ідемо далі. Наступний – проект Закону «Про електронні комунікації» (№ 3014).

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань цифрової трансформації Федієнко Олександр Павлович. Будь ласка, Олександре Павловичу.

Прошу, ще раз?! А, перепрошую. Розгляд за скороченою процедурою. Шановні колеги, прошу підготуватися.

Пропонується розглянути законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

 $\ll 3a \gg -212$.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань цифрової трансформації Федієнку Олександру Павловичу.

ФЕДІЄНКО О.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні головуючі, шановні колеги! На ваш розгляд представлений проект Закону «Про електронні комунікації» (№ 3014). Ініціатори законопроекту: Олександр Федієнко, Михайло Крячко та інші народні депутати.

Чинний сьогодні Закон України «Про телекомунікації» був прийнятий ще в далекому 2003 році і є морально застарілим. Прийняття нового галузевого закону назріло дуже давно. Європа за цей час вже п'ятий раз модернізує своє законодавство з цього питання. Проектом Закону «Про електронні комунікації» повинен бути закладений правовий базис цифровізації в сучасних умовах з використанням новітніх технологій.

Проектом закону визначається правова основа діяльності у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, встановлюються повноваження держави щодо управління та регулювання діяльності у сфері електронних комунікацій, а також права, обов'язки та засади відповідальності фізичних

і юридичних осіб, які беруть участь у цій діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами.

Прийняття проекту Закону «Про електронні комунікації» дасть змогу: встановити засади державного управління та регулювання у сфері електронних комунікацій, що відповідатимуть вимогам часу і євроінтеграційним процесам; створити умови для вільного входу на ринок електронних комунікацій, усуваючи наявні на сьогодні бар'єри; забезпечити надання на всій території якісних телекомунікаційних послуг споживачам.

Нам потрібно встановити нові правила гри, що сприятимуть розвитку ринку та нових технологій. Неможливо розбудовувати цифрову країну, користуючись морально застарілою законодавчою базою.

Законопроект ϵ результатом багатомісячної праці робочої групи, до якої входили експерти, представники галузі, громадськість.

Водночас комітет отримав низку зауважень. Враховуючи отримані зауваження, Комітет з питань цифрової трансформації на своєму засіданні визначив окремі положення законопроекту, які необхідно доопрацювати. Зачитаю їх для стенограми.

Перше. Виключити статті 7 та 8 законопроекту, які визначають статус та повноваження регуляторного органу.

Друге. Виключити з тексту законопроекту норми щодо надання цільової адресної соціальної допомоги для отримання універсальних послуг.

Третє. Уточнити повноваження Кабінету Міністрів України в частині забезпечення універсальної послуги, а також доповнити законопроект нормами щодо процедури контролю за використанням коштів компенсації постачальникам електронних комунікаційних послуг збитків, визначених відповідно до законодавства, понесених внаслідок зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних послуг за рахунок коштів державного бюджету.

Друзі, пропоную підтримати рекомендації Комітету з питань цифрової трансформації, прийняти за основу вказаний законопроект та долучитися до підготовки його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Ар'єв Володимир Ігорович.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Фракція «Європейська солідарність» у першому читанні підтримуватиме цей законопроект, але в нас є суттєві зауваження до другого читання. Зокрема, визначення терміна

«спам» ϵ дуже неоднозначним. У формулюванні, яке існує в першому читанні, може бути так, що якщо будь-хто відправив на *e-mail* повідомлення кільком абонентам, які його не очікували (п'ять-шість, це не визначено), то такі дії людини можуть потрапити під статті Кодексу України про адміністративні правопорушення і на неї буде накладено штраф у розмірі від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Проте основа цього законопроекту, його базис абсолютно нормальний і необхідний, підготувати його до другого читання можна і потрібно. Я сподіваюся, що комітет над цим добре попрацює.

Єдине, що я хочу окремо зазначити. Підтвердженням необхідності цього законопроекту ϵ скандал в системі електронних ключів. Зокрема, за мо ϵ ю інформаці ϵ ю, товариство з обмеженою відповідальністю «Ключові системи» фактично позбавлене права надавати послуги, і зараз багато бухгалтерів опинилися в ситуації, коли треба здавати квартальні звіти, а вони не можуть скористатися тими ключами, які в них ϵ . Я отримав певну кількість коментарів від профільного міністерства, які мене в повному обсязі не задовольнили. Вбачаю, в цій ситуації ϵ підстави вважати, що тут, можливо, питання недобросовісної конкуренції. Я дуже прошу профільне міністерство та міністра звернути на це увагу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наливайченко Валентин Олександрович.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Цей законопроект має суттєві вади, він направлений проти громадян України, проти користувачів Інтернету. Що, на переконання нашої фракції «Батьківщина», є неприйнятним у ньому.

Перше. Квазіполіцейські органи нагляду в електронних комунікаціях.

Друге. Відсутність прозорої системи доступу до радіочастотного ресурсу, на який так хочуть спрямувати увагу автори законопроекту.

Третє. По суті, цензура, яка може виникнути, якщо буде створена так звана національна комісія, з такими повноваженнями, які прописують автори законопроекту.

Ну, і четверте. Шановні друзі, всі бачили досвід Естонії. Ви всі, сподіваюся, володієте англійською мовою і можете прочитати, що таке *e-Estonia*. Подивіться, як у них доступні частоти, як Естонія зробила доступними електронні комунікації, як це робиться безкоштовно для громадян своєї країни.

Тому фракція «Батьківщина» вимагає, щоб в цьому законопроекті були передбачені гарантії: відсутності цензури — раз; відсутності сплати за додаткові ресурси і за додаткові послуги, які будуть нав'язуватися — два. І три — ми виступаємо за те, щоб був надзвичайно спрощений доступ до всіх частот і ресурсів для громадян України, для бізнесменів України та, нарешті, з'явився не чиновницький орган, а електронний портал доступу до таких сервісів від держави Україна.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Прошу передати слово Андрію Петровичу Осадчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я, деякі люди тут знають, 11 років працював у керівництві одного з найбільших операторів зв'язку, в найбільшому. Ми обслуговували 25 мільйонів абонентів. І тому я трохи розбираюся в цьому питанні.

Цей проект закону шостий рік намагаються ухвалити. Він по суті, дійсно, ϵ важливим. Але постійно виникають якісь деталі, через які не можуть переступити, і все одно їх намагаються включити в закон, і вони руйнують взагалі саму ідею.

Нагадаю, що останні 20 років українського телекому — це боротьба за радіочастотний ресурс. І цю боротьбу можна розподілити на дві групи компаній. Одна група компаній отримала ресурс і розбудувала величезні й успішні бізнеси. Ми їх знаємо, ми всі користуємося мобільним зв'язком. Інша група компаній досить велика, так звані *по name companies*. Ви їх не знаєте, ніхто їх не знає. Але вони просто утримують радіочастотний ресурс, бо розуміють, що в усьому світі він коштує дуже дорого.

Іноді оператори і в Європі, і в Азії, скрізь платили мільярди доларів і євро за частоти. Бажання якось заробити на цьому існує вже 15 років. На сьогодні весь частотний ресурс в Україні розподілений, включаючи радіочастотний ресурс 5G.

У програмі уряду написано, що ми хочемо розвивати 5G, особливо з урахуванням того, що уряд бажає підтримувати малі компанії. Саме малі компанії і утримують цей частотний ресурс, не маючи жодної копійки на його розвиток. Водночає законопроектом, який нам пропонується, вперше за 20 років дається можливість прямого перепродажу актів радіочастотного ресурсу від оператора до оператора, в обхід державного бюджету. Нам можуть розказувати про найкращі європейські практики, але, насправді, це спроба грабунку державного бюджету на мільярди гривень.

Отже, в такому варіанті за цей законопроект, який, насправді, по суті важливий, голосувати геть не можна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Задорожній Микола Миколайович.

ЗАДОРОЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Марії Мезенцевій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мезенцева Марія Сергіївна.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Хотілося б розвіяти декілька міфів. Дійсно, не всі виборці володіють англійською мовою. А оскільки ми імплементуємо європейське законодавство, то давайте дивитися на конкретні документи.

Перше. Головний комітет уже зазначив, що цей законопроект розводить основну рамкову частину, про яку ми сьогодні почули, а це саме електрокомунікації або, як ми завжди з вами колись говорили, телекомунікації (це вже вважається застарілим словом). І другий етап, другий стовп — це законопроект якраз про регулятора, про що сказали з високої трибуни.

Друге. Друзі, ми сьогодні приймаємо, сподіваюся, важливий законопроект. Чому він історичний? Це — цифровий безвіз. Друзі, немає вже часу чекати. У нас на меті не тільки телекомунікації, ми говоримо про «кампанію в один клік», ми говоримо про інвестиції, ми говоримо про дві свободи в майбутньому: пересування людського капіталу і капіталу, як такого, тобто грошей. Давайте думати про перспективу. Це рамковий проект закону, перше читання. Давайте не відтерміновувати, а брати на себе політичну відповідальність, разом з нашими європейськими партнерами вносити зміни, що сьогодні прозвучало, і не цькувати цей законопроект, не говорити про нього, як про лобістський. Упевнена, лобізмом повинні бути національні інтереси, цифровому ринку — бути.

Колеги, прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили?

Шахов Сергій Володимирович, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Якщо говорити про лобістські проекти законів, то подивіться на весь порядок денний в одному засіданні, в другому, в третьому. Сьогодні треба не руйнувати, а будувати, допомагати малому і середньому бізнесу. Якщо говорити про частоти, то вони ще до цього були продані на мільярди доларів. І не один раз говорилося з цієї трибуни: «там шукайте», а сьогодні треба ошукувати малий та середній бізнес. Не треба здирати по десять шкур з людей, які хочуть наповнювати бюджет нашої держави.

Депутатська група «Довіра» не буде підтримувати цей законопроект. Дякую. Сергій Шахов, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу з урахуванням пропозицій комітету проекту Закону «Про електронні комунікації» (№ 3014). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 248.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про хмарні послуги» (№ 2655).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 232.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань цифрової трансформації Федієнку Олександру Павловичу. Надайте 4 хвилини, будь ласка, для виступу і від комітету, і від авторів.

ФЕДІЄНКО О.П. Дякую, друзі, за підтриманий проект Закону «Про електронні комунікації» та наближення нас все-таки до Європи.

Шановний головуючий! Шановні колеги! На ваш розгляд представлений проект Закону «Про хмарні послуги» (№ 2655). Ініціатори — Олександр Федієнко, Михайло Крячко та інші народні депутати.

Друзі, ми всі вже є користувачами хмарних послуг: iCloud, Google, Microsoft, Facebook. Проектом Закону «Про хмарні послуги» визначаються правила гри між державними органами виконавчої влади, місцевими органами самоуправління, державними підприємствами та постачальниками хмарних послуг. Цей проект є частиною великої роботи щодо реформування законодавчої бази для розвитку цифрових сервісів і регулювання всіх аспектів їх використання.

Проект закону має низку зауважень. Враховуючи зауваження, Комітет з питань цифрової трансформації на своєму засіданні визначив окремі положення законопроекту, які необхідно доопрацювати. Зачитаю їх для стенограми.

Перше. Доповнити частину третю статті 10 проекту абзацами сімнадцять і вісімнадцять у такій редакції:

«до договору застосовується право України;

у разі виникнення спору між сторонами договору, справа ϵ підсудною судам України».

Друге. Частину четверту статті 4 викласти у такій редакції: «Особливості порядку застосування технологій хмарних обчислень та надання хмарних та супутніх послуг з питань національної безпеки у воєнній і оборонній сферах,

у тому числі питання, пов'язані із зверненням за одержанням хмарних послуг в інтересах оборони та юрисдикцію їх отримання, вирішуються Міністерством оборони України з урахуванням вимог цього Закону, виходячи із позиції посилення національної безпеки у воєнній і оборонній сферах та виконання завдань у сфері оборони з урахуванням чинних міжнародних зобов'язань України (діючих міжнародних договорів України)».

Третє. Статтю 6 проекту закону викласти у наступній редакції: «Стаття 6. Державне регулювання надання хмарних послуг

- 1. Організаційну систему державного регулювання у сфері використання технології хмарних обчислень та надання хмарних послуг становлять:
  - 1) Кабінет Міністрів України;
- 2) уповноважений орган, який визначається Кабінетом Міністрів України, що забезпечує формування та реалізацію політики у сфері надання хмарних послуг;
- 3) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо захисту у кіберпросторі державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, кіберзахисту об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, здійснює державний контроль у цих сферах;
- 4) центральний орган виконавчої влади, що здійснює державний контроль та нагляд у сфері електронних комунікацій;
- 5) орган, уповноважений здійснювати контроль за додержанням законодавства про захист персональних даних».

Четверте. Частину третю статті 8 викласти у такій редакції: «За наявності можливості використання технічних та програмних засобів надавача хмарних послуг для обробки державних інформаційних ресурсів відповідно до вимог Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», такий надавач подає разом із заявою засвідчені в установленому законодавством порядку копії документів, які підтверджують таку можливість».

П'яте. Частину третю статті 9 викласти у такій редакції: «Уповноважений орган приймає рішення про відмову у внесенні відомостей до Переліку надавача хмарних послуг у разі: подання не в повному обсязі документів, передбачених статтею 8 цього Закону; виявлення в заяві про внесення до Переліку та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації, пошкоджень, які не дають змоги однозначно тлумачити зміст, виправлень або дописок».

Шосте. Абзац другий частини першої статті 11 проекту закону виключити.

Сьоме. Частину четверту статті 11 проекту закону викласти у такій редакції: «Забороняється обробка персональних даних та інформації з обмеженим доступом Публічних користувачів, вимога щодо захисту якої встановлена законом, за допомогою хмарних обчислень та ЦОД, що розміщені…»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій і груп: два — за, два — проти.

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. Передайте, будь ласка, слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир Ігорович.

АР'ЄВ В.І. Шановні колеги! Законопроект є рамковим і, в принципі, ним запроваджується така система, як хмарні послуги, а це інновація, якою вже користуються провідні країни світу для збереження, обробки і обчислення даних. Тому це прогресивна річ і, однозначно, я як один із співавторів цього законопроекту вважаю, що в першому читанні його треба обов'язково підтримати. Проте до другого читання нам потрібно врахувати, що використання в хмарних послугах, певних речей, які, як уже зазначалося, зокрема, пов'язані з обороною країни, а також даних, які можуть безпосередньо впливати на державний устрій України, наприклад, це питання виборів і, можливо, в майбутньому, референдумів, треба обов'язково уточнити і жорстко регламентувати, оскільки небезпека від втручання в будь-які електронні системи, від кібератак з боку кібервійськ Російської Федерації досі існує. Ми повинні розуміти, що безпосереднє калькування тих речей, які є на Заході, зараз для нас не дуже можливе, щоб не ставити під загрозу основи української державності і основи української демократії.

Цей момент має бути проговорений, оскільки законопроект є базовим, рамковим, то ці речі мають бути в ньому зазначені. Але, підкреслюю, в першому читанні фракція «Європейська солідарність» буде його підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кузбит Юрій Михайлович.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Сергію Штепі.

ШТЕПА С.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, доброго дня! Законопроект насправді не тільки про сучасні технології, він насамперед про економію державних коштів. Для обробки інформації власними силами органам державної влади та місцевого самоврядування необхідно періодично збільшувати кількість обчислювальних і людських ресурсів, на це витрачаються величезні кошти.

Вдумайтеся, сукупні витрати державного сектору ІТ на закупівлі протягом 2020-2024 років становитимуть приблизно 100 мільярдів гривень. У разі хоча б часткової реалізації стратегії хмарних технологій сукупна економія за цей період становитиме не менше 40 мільярдів гривень. Ще раз — не менше 40 мільярдів гривень може зекономити держава за цей час.

Цей проект закону — це лише перша частина того, що необхідно буде зробити. Надалі потрібно буде провести кропітку роботу, бізнес і держава мають спільно розробити пакет документів, що дасть можливість публічному сектору купувати ці послуги через *ProZorro*, через закупівельні організації. Тому його обов'язково потрібно підтримати.

Прошу підтримати законопроект у першому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Бурмічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Шановні колеги! Я говоритиму дуже простою мовою, щоб було зрозуміло всім: не тільки в залі, а й тим, хто слухає за його межами.

Що таке хмарні послуги? Це коли ваші сервери за кордоном. Цим проектом закону державним підприємствам, організаціям, військовим, навіть формуванням дозволяється свої сервери розміщати за кордоном. У мене виникають запитання. Хто їх буде охороняти? Хто буде мати доступ і тому подібне?

Сьогодні хмарними послугами користується весь приватний бізнес. Хай користується, він сам ризикує. Ви цим законопроектом збільшуєте ризики нашої інформаційної безпеки. Усі сервери державних підприємств, тим більше військових формувань, повинні бути в Україні, під захистом України, з можливістю доступу наших правоохоронних органів й інших органів, які перевіряють, до цих серверів. Усе інше — це збільшення ризиків і цього не можна допускати. Ви хочете цим проектом закону все це легалізувати. Не можна цього робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, усі бажаючі виступили? Чернєв Єгор Володимирович. Ні, Кузбит виступав. Шахов Сергій Володимирович. Шановні колеги, від фракції «Слуга народу» виступали.

Сергій Володимирович Шахов, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.

ШАХОВ С.В. Депутатська група «Довіра», Луганщина. Шановні колеги! Щойно ми почули, що завдяки цьому законопроекту буде зекономлено 40 мільярдів гривень для нашої держави. Хотілося б, щоб ці гроші направили на розвиток нашої індустріальної бази. Дійсно, ми повинні сьогодні підтримувати інформаційні технології, нові технології, інвесторів, які заходять у нашу державу. Депутатська група «Довіра» буде підтримувати цей законопроект і все, що стосується інвестицій на користь нашої держави.

Дякую. Сергій Шахов, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали. Поки колеги збираються є пропозиція — за основу і в цілому (Шум у залі). Ні. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про хмарні послуги» (№ 2655). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 280.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (№ 2831-1).

Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Нам треба проголосувати про включення до порядку денного і про застосування процедури *ad hoc*. Це законопроекти $N \ge 2831-1$ і $N \ge 2831-2$.

Шановні колеги, я правильно розумію, що висновок комітету — обидва проекти відхилити? Тоді без обговорення можемо? З обговоренням?

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного вищезазначених законопроектів. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 227.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні (законопроекти № 2831-1 і № 2831-2). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 223.

Рішення не прийнято.

На цьому засіданні не можемо розглядати це питання.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування» (№ 2765).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 230.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань екологічної політики та природокористування Маріковському Олександру Валерійовичу. Надайте 4 хвилини для виступу від авторів і від комітету.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Усі ми знаємо, яке свавілля чиниться на ріках, озерах та інших водних об'єктах через недобросовісних громадян та посадових осіб, які використовують ці об'єкти у своїх інтересах. Відповідальність за будь-яку незаконну діяльність, що порушує біологічне середовище існування, шляхів міграції, переселення, акліматизації та схрещування диких тварин наразі майже відсутня. Останній раз санкції переглядалися аж у 2003 році.

Проект закону № 2765 розроблено з метою посилення відповідальності за рибне браконьєрство, порушення правил використання водних біоресурсів, а також посилення відповідальності за порушення вимог щодо охорони середовища їх перебування від браконьєрства, від забруднення, від проведення господарських спеціалізованих робіт без відповідного погодження. Ми підвищуємо розмір штрафів та посилюємо відповідальність за порушення правил використання водних біоресурсів, середовища їх існування та умов їх відтворення.

Цей законопроект уточнює положення законів України «Про тваринний світ», «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», що дозволить здійснювати рибоохоронні заходи на більш високому рівні, зокрема за підтримки та участі природоохоронної громадськості, а також дозволить забезпечити додаткові надходження до державного і місцевих бюджетів у вигляді штрафів.

Реалізація законопроєкту дасть можливість виконати міжнародні зобов'язання, зокрема стосовно імплементації окремих положень Оселищної директиви ЄС та міжнародної Конвенції про охорону біологічного різноманіття.

Наразі ми отримали зауваження і ГНЕУ, і профільних міністерств та готові доопрацювати цей законопроект до другого читання. Тому прошу підтримати його в першому читанні за основу.

Колеги, давайте підтримаємо цей екологічний природоохоронний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідне обговорення? Не бачу. Немає? Можемо голосувати?

Ставлю на голосування... Запросіть, будь ласка, народних депутатів до зали. Або обговорення? Ні.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування» (№ 2765). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 305.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності» (№ 2255), друге читання.

На трибуну запрошується заступник голови Комітету з питань економічного розвитку Підласа Роксолана Андріївна.

Хто буде наполягати на поправках? Приходько, бачу, на одній. Одна поправка, і переходимо до голосування. Тоді не розходьтеся, будь ласка. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Приходька. Назвіть, будь ласка, номер поправки. У мікрофон, вас не чути.

ПРИХОДЬКО Б.В. Поправка 394. Вона стосується... Ситуація така, є Державне підприємство «Укрпатент». Наразі рішення щодо об'єктів інтелектуальної власності приймає Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, але процедуру експертизи здійснює Державне підприємство «Укрпатент». Деякі експертизи тривають до чотирьох років. У проекті закону, який автори ініціювали, поправку враховано частково. Я прошу доповнити її словами: «а також правонаступником Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» в обсягах, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності». Це друга частина «Прикінцевих та перехідних положень».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 394, яку було враховано комітетом частково. Один з авторів наполягає на повному врахуванні. Комітетом пропозиція не підтримана. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 121.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Шановні колеги... Яка поправка? Поправка 45?

Поправка 45. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

Після цього голосуємо. Усе, більше ніхто не бажає?

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Ні, ні. Я не одну поправку хотіла б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скільки?

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, у поправці 45 пропонується на підставі окремого закону закріпити можливість реорганізації та ліквідації національного органу інтелектуальної власності. Чому? Через те, що, насправді, функції цього органу виконуватиме державна організація. І тому на законодавчому рівні необхідно було б унеможливити або реорганізацію, або ліквідацію цього органу для того, щоб не було зловживань. Тому я просила б підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 45. Комітетом вона не врахована. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 91.

Рішення не прийнято.

Усе, колеги? Можемо голосувати? Якось... Або по таблиці давайте підемо. Тому що я запитав: хто буде? І лише Приходько виступив. Скільки поправок? Яка поправка?

Поправка 48. Увімкніть мікрофон.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Поправка 48. Колеги, у законопроекті передбачено, що «до владних повноважень, делегованих національному органу інтелектуальної власності належить» і далі за текстом.

Я пропоную змінити, не використовувати слова ані «владні повноваження», ані «делеговані». Річ у тому, що до функцій цього органу належить: проведення експертизи, ведення реєстрів, видача охоронних документів, і ці повноваження не ϵ владними. Цей орган не матиме функцій і стосунків підпорядкування щодо владних повноважень.

Тому прошу виключити слова стосовно «владних» і «делегованих» повноважень. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 48. Позиція комітету.

ПІДЛАСА Р.А. Комітет рекомендував поправку відхилити. У законопроекті ми розділяємо поняття «владні повноваження національного органу інтелектуальної власності» та «інші повноваження». Адже відповідно до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» державним організаціям можуть делегуватися лише владні повноваження.

І загальна рекомендація Міністерства юстиції України — під час нормопроектування відділяти поняття «делеговані владні повноваження» від просто «повноваження».

Наша пропозиція – не враховувати цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 48 Климпуш-Цинцадзе. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 55. Іванно Орестівно, прошу.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Поправка 55. Вона, насправді, частково врахована. У ній зазначається перелік джерел надходження коштів для національного органу інтелектуальної власності на здійснення повноважень. І, власне, пропонується перелік тих коштів, які цей орган може отримувати для того, щоб забезпечувати свою діяльність з огляду на те, що він матиме ширший спектр функцій порівняно з підприємством «Укрпатент» та Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Дійсно, цей орган стане оператором сфери інтелектуальної власності і центром національної інноваційної системи, тому необхідно запропонувати ще позабюджетні надходження для його фінансування.

Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 55. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 68.

Рішення не прийнято.

Усе? Можемо... Шкрум Альона Іванівна. Яка поправка?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Шкрум.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, у мене дві короткі поправки. Але я прошу, по-перше, сісти колег, якщо можна, щоб я всетаки бачила доповідача. Колеги зі «Слуги народу», будь ласка, присядьте. Дякую. А, по-друге, колеги, зрозумійте, у нас засідання усіх комітетів проводяться майже одночасно, тобто депутат, який подає поправки, не завжди може на засіданні в іншому комітеті їх захищати. Оскільки ми напрацьовуємо поправки з науковцями, юристами, фахівцями, наприклад цього разу з Асоціації правників України, то я хочу почути обґрунтування, чому вони були відхилені. Це поправки 62 і 64.

Колеги, щодо поправки 62, то вона врахована, я так розумію, по суті, але я просила б врахувати її повністю і пояснити чому її не враховано так, як вона звучить. Ця поправка, насправді, стосується керівника цього органу, який має призначатися лише за результатами відкритого конкурсу. У нас на сьогодні дискредитовані відкриті конкурси, тому дуже важливо прописати саме незалежну відкриту процедуру, щоб взагалі повертати довіру до таких призначень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альоно Іванівно, яка поправка? Поправка 62?

Ставлю на голосування поправку 62. Комітет її врахував по суті. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 90.$

Рішення не прийнято.

Ще якась поправка? У мікрофон, скажіть, будь ласка.

Увімкніть мікрофон Шкрум.

ШКРУМ А.І. Поправка 64. Колеги, насамперед я прошу доповідача прокоментувати, чому відхилені поправки 62 і 64.

Зміст поправки 64 зустрічається по всьому тексту. Я поставлю її лише один раз на голосування. Вона про обмеження спільної роботи близьких осіб.

Ще раз наголошую, ми створюємо новий державний орган і нам треба дуже чітко прописати призначення на основі незалежних конкурсних процедур, щоб була довіра до цього органу і до тих людей, які будуть призначатися.

Пропоную прописати абсолютно прийнятну норму про обмеження спільної роботи близьких осіб, коли не може бути у прямому підпорядкуванні близька особа. Тобто керівник не може бути близькою особою до тієї особи, яка є в підпорядкуванні. Це, по-перше, наше антикорупційне законодавство, а подруге, це ті речі, які мають бути прописані в спеціальному законодавстві, щоб, ще раз скажу, повернути хоч мінімальну довіру до конкурсних призначень на державну службу. На сьогодні така довіра відсутня і конкурсні призначення дискредитовані.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування... А, позиція комітету, вибачте.

ПІДЛАСА Р.А. Щодо поправки 62. Її враховано по суті, якщо ви подивитеся праву частину порівняльної таблиці, то там, власне, і йдеться, що керівник призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади. Питання в тому, чому не враховано повністю? Тому що ви пропонуєте створити близько 10 статей з позначкою «прим», а ми пропонуємо три статті -2^1 , 2^2 і 2^3 . Комітет,

власне, підтримав цю версію, тобто питання лише щодо нормопроектувальної техніки.

Щодо поправки 64. Її відхилено, тому що це врегульовано статтею 27 Закону України «Про запобігання корупції», дія якої поширюється на посадових осіб національного органу інтелектуальної власності, а також підпунктами «а» і «б» пункту 2 статті 3 цього закону, що поширюється на експертів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 64. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 96.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, переходимо до голосування за проект закону в цілому. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності» (№ 2255). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 245.

Рішення прийнято.

Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 195, «Опозиційна платформа — За життя» — 0, «Європейська солідарність» — 23, «Батьківщина» — 2, «Партія «За майбутнє» — 1, «Голос» — 15, «Довіра» — 1, позафракційні — 8.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до пункту 9 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (№ 3288).

Шановні колеги, нам треба прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Необхідно 226 голосів. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 249.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc*, розглянути це питання та прийняти рішення на цьому пленарному засіданні. Також необхідно 226 голосів підтримки народних депутатів України. Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 245.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 239.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можемо без обговорення? Можемо проголосувати законопроект за основу і в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до пункту 9 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (№ 3288). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 347.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до пункту 9 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (№ 3288). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 340.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» (№ 3195).

Нам треба прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного. Необхідно 226 голосів. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 273.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 269.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 262.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Лозинському Роману Михайловичу.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, зараз ми розглядаємо законопроект, який стосується нашої парламентської функції, а саме функції контролю. Ми дуже часто незадоволені роботою уряду. Ми дуже часто маємо запитання до окремих урядовців, до окремих міністрів. Але ми не завжди маємо можливість поставити їм ці запитання. Саме тому колеги з нашого комітету, з інших фракцій та груп, зокрема «Слуга народу», «Партія «За майбутнє», «Довіра», позафракційні та я як ініціатор з фракції «Голос» підготували законопроект про внесення змін до чинних Закону України «Про Кабінет Міністрів України», Регламенту Верховної Ради України для того, щоб ми, нарешті, не просто тиснули кнопки, а заслуховували міністрів, їх звіти під час їх звільнення за власним бажанням.

Цього року 4 лютого на цій трибуні стояла Альона Бабак, але жодного запитання їй поставити ми не могли, під час засідання комітету її фізично не було, і ми виконали лише технічну функцію. Міністр внутрішніх справ Аваков відвідав три засідання комітету з 32, на які був запрошений. Вдумайтеся — 3 з 32!

Наша парламентська функція контролю має діяти, не лише бути зафіксованою у відповідних законах, а діяти на практиці. Саме тому ми вносимо зміни до деяких законів, щоб міністри відповідали перед парламентом, звітували перед парламентом.

Дякую ще раз колегам з інших фракцій та груп, які ϵ співавторами цього законопроєкту. Тут нема ϵ політики. Тут ϵ практика. У парламенту ϵ контрольна функція, він повинен її реалізовувати.

Комітет пропонує підтримати цей законопроект у першому читанні, і далі, якщо у вас будуть пропозиції, ми їх теж врахуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Корнієнку Олександру Сергійовичу.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 22 квітня цей проект закону. Метою законопроекту є посилення парламентського контролю за діяльністю уряду. Про це в залі багато говорять, пропонуються різні варіанти. Є прекрасний проект Закону «Про інтерпеляцію», який ми завтра будемо розглядати на засіданні комітету.

Щодо цього законопроекту. Ним положення Регламенту Верховної Ради України, якими регулюється порядок призначення та звільнення членів Кабінету Міністрів України, приводяться у відповідність із Конституцією України.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради, проаналізувавши законопроект, дало в цілому позитивний висновок, але ε деякі зауваження, які ми пропонуємо доопрацювати до другого читання.

Висновок комітету: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» (№ 3195) за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. Також комітет рекомендує скоротити наполовину строк подання суб'єктами права законодавчої ініціативи пропозицій і поправок під час підготовки законопроекту до другого читання. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові? Може будемо голосувати чи треба провести обговорення? Обговорення.

Запишіться на виступи від депутатських фракцій і груп: два — за, два — проти.

Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Будь ласка, передайте слово Роману Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, я, на додаток до того, що було сказано з трибуни, хочу також зазначити, що цим законопроектом ми з колегами з нашого комітету, які є співавторами з різних фракцій та груп, пропонуємо теж збалансувати і привести Регламент Верховної Ради України у відповідність із нормами Конституції України. Коли вносяться зміни до Конституції, а потім виникає невідповідність норм Регламенту чи інших законів, звісно, це є правова колізія. Тому ми підходимо досить технократично і практично до цього законопроекту, і цей момент для нас є надзвичайно важливим.

І ключова суть, — я ще раз хочу повторити, можливо не кожен почув, можливо хтось займався своїми справами, — ми повинні як парламент виконувати і реалізовувати свою контрольну функцію. Саме парламент подає пропозиції кандидатів на посади в уряд. Саме парламент повинен працювати для того, щоб потім (чи голосував, чи не голосував за цей уряд) мати можливість поставити запитання та презентувати свою позицію. І коли міністри ідуть у відставку за власним бажанням, а ми не маємо можливості почути їх звіту, заслухати результати їх роботи, те, що вони напрацювали за час своєї каденції, не передається наступному міністру — це ті чорні діри, які утворюються у виконавчій гілці влади і які ми повинні закривати. Саме тому ми, колеги з фракції «Голос» і колеги з комітету, напрацювали такий документ.

Прохання підтримати законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати! У сучасному суспільстві, справді, процедура призначення та звільнення членів Кабінету Міністрів України потребує вдосконалення. Тому дякуємо народним депутатам за таку гарну ініціативу, адже кандидати на посади міністрів мають подавати публічні декларації перед призначенням, як це роблять представники органів місцевого самоврядування, як це робимо ми. Також парламент повинен мати можливість звільняти окремих міністрів у разі, якщо вони не справляються із своєю діяльністю.

Отже, депутатська група «Довіра» підтримує в першому читанні цей законопроект. Але ми одразу озвучуємо напрями, які слід доопрацювати.

Насамперед зміни щодо призначення і звільнення членів Кабінету Міністрів України треба вносити до Закону України «Про Кабінет Міністрів України», а не до Регламенту Верховної Ради України, як це є зараз. Тому сьогодні, пане Голово, під час розгляду законопроекту в першому читанні, нам варто скористатися статтею 116 Регламенту Верховної Ради України. Це перше.

Друге. Перед імовірним звільненням міністр має подавати звіт. Нам треба обговорити цю процедуру, аби вдосконалити звіт того чи іншого міністра.

І третє. Пропонуємо визначити всі питання і провести комплексну реформу уряду, щоб нам було зрозуміліше, як призначати і звільняти урядовців.

Закликаю всіх у залі підтримати цей законопроект, доопрацювати його до другого читання і в такий спосіб забезпечити якіснішу роботу наших міністрів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Шановні колеги! Загалом підтримуючи ідею наших колег з фракцій «Голос» і «Слуга народу», які напрацювали цей законопроект, ми бачимо низку неузгодженостей, які, на жаль, залишилися. Поділяючи ідею доповнення Регламенту Верховної Ради України нормами, які давали б можливість, зокрема, опозиції брати участь в обговоренні кандидатур на посади членів уряду або заслуховувати звіти міністрів про їх діяльність на займаній посаді в разі відставки через висловлювання резолюції недовіри, до законопроекту все-таки є низка зауважень. Як ви розумієте, цей законопроект не спрощує, а ускладнює процедуру відставки міністрів, що існує зараз, хоча такі ініціативи про відставку тих чи інших міністрів звучать часто в цьому залі.

Справді, як говорив попередній доповідач, у Конституції України і Законі України «Про Кабінет Міністрів України» визначений вичерпний перелік підстав припинення повноважень членів уряду. Відповідно до статті 8 Конституції України, Конституція має найвищу юридичну силу і закони повинні відповідати їй. Водночас законопроектом шляхом внесення змін до Регламенту Верховної Ради України фактично доповнюються підстави припинення повноважень: за станом здоров'я в разі надходження медичного висновку лікувального закладу.

Це не відповідає Конституції України і є великий ризик, що прийнятий закон буде визнано неконституційним. Крім того, додаткові підстави не можуть визначатися в Законі України «Про Регламент Верховної Ради України», а мали б, як, справді, говорив попередній доповідач, вноситися до профільного Закону України «Про Кабінет Міністрів України» і, найголовніше, до Конституції України.

Також є положення цього законопроекту, які не узгоджуються між собою. У запропонованих змінах до Регламенту Верховної Ради України лише один раз згадується слово «коаліція» і не згадується слово «опозиція».

Цей законопроект, очевидно, маючи позитивну мету, не ϵ досконалим. Частина положень тут дублю ϵ норми, які вже ϵ в інших законах і Конституції України. Такий висновок Головного науково-експертного управління. Наша фракція погоджується з цією думкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик Микола Леонідович.

СКОРИК М.Л. Фракція політичної партії «Опозиційна платформа — За життя». Шановна президіє, шановні колеги, шановні громадяни України! Наша фракція на своєму засіданні прийняла рішення утриматися від підтримки цього законопроєкту. Я можу легко пояснити чому. Вважаю, що ми повинні припинити робити вигляд, що живемо начебто в парламентсько-президентській республіці. Останні два уряди дуже яскраво нам продемонстрували, що ми живемо в абсолютно президентській республіці, коли Президент України призначив двох нікому не відомих прем'єр-міністрів, більшість міністрів, яких ніхто не знає і вони зовсім не професійні. І на сьогодні саме він несе за них відповідальність, а не монобільшість чи якась там уявна коаліція, саме Президент. Це так і ніяк інакше.

Я вважаю, якщо співавторами цього законопроекту є представники провладної фракції, то вони мали б перейматися, як на мене, ганебним питанням люстрації, яка на сьогодні не відмінена. Якщо ми говоримо про удосконалення системи державного управління, то нині владою нічого не зроблено. А саме це обіцяв Президент, коли йшов на вибори, і дуже багато представників провладної фракції обіцяли, що це питання буде переглянуто згідно з європейськими нормами, згідно з європейськими рекомендаціями. На сьогодні і Венеціанська комісія, і багато інших авторитетних європейських органів рекомендували Україні змінити цей ганебний закон.

Запропонований законопроект нічого не вирішить з точки зору контролю парламенту за чинною владою. Це ширма. Ми ще раз наголошуємо на тому, що за нього не потрібно голосувати і закликаємо до цього всіх колег.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз буде два виступи з мотивів: Шкрум і Батенко, після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до зали.

Від «Довіри» вже виступали.

Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Насправді, ми часто забуваємо, що, можливо, першою функцією парламенту є законотворча, а другою — контрольна. І цей законопроект — лише маленька верхівка айсберга щодо того, як нормально співпрацювати і як контролювати Кабінет Міністрів України.

Дійсно, щоб провести нормальну комплексну реформу треба чесно говорити про ті проблеми, які ϵ . На сьогодні в нас розвалена система державного управління. Це правда, це треба визнати. Кабінет Міністрів України порушує наші міжнародні зобов'язання та не вносить зміни до законів України «Про Кабінет Міністрів України» і «Про центральні органи виконавчої влади», де все це мало бути комплексно врегульовано.

Законопроект про державну службу (№ 2260), який ми з вами проголосували п'ять місяців тому, Президент не підписує, не ветує і не повертає до зали, порушуючи Конституцію України. Проект Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» теж, на жаль, не голосується парламентом. І цей законопроект — це лише маленька частина змін.

Колеги, на жаль, на сьогодні державне управління має реформуватися і якось встановлюватися, оскільки держава надзвичайно слабка, органи держави надзвичайно слабкі, зокрема дуже слабкий Кабінет Міністрів.

A також, колеги, так працю ϵ ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! Члени нашої депутатської групи «Партія «За майбутнє» є співавторами цього законопроекту, тому ми, безумовно, будемо підтримувати його в першому читанні. Це найперше.

Водночас ми розуміємо, що цей законопроект потребує доопрацювання, тому що немає консолідації в залі щодо нього. Ми погоджуємося з логікою того, що ним підсилюється роль парламенту щодо впливу на формування виконавчої гілки влади — Кабінету Міністрів України. Але йдеться не лише про членів Кабміну і Прем'єр-міністра України. Очевидно, треба доопрацювати і передбачити норму, що кандидатура на посаду Прем'єр-міністра України погоджується депутатськими фракціями і групами та розглядається на засіданні відповідного комітету. Також слід узгодити ці регламентні норми з Конституцією України, тому що не всі вони відповідають їй в частині призначення і звільнення Прем'єр-міністра України. Якщо ми цього не зробимо, то матимемо проблеми з функціонуванням цих засад.

Ми голосуємо в першому читанні «за». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» (№ 3195). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 258.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, комітет звернувся з пропозицією про скорочення строків підготовки.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроєкту № 3195. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, відповідно до частини першої статті 6, частини першої статті 13 Закону України «Про статус народного депутата України», частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата Маслова Дениса Вячеславовича до складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України дев'ятого скликання (Оплески).

Шановні колеги, у нас є три питання: проект Постанови «Про недопущення зупинки функціонування госпіталів ветеранів війни під час впровадження другого етапу медичної реформи» (Notarrow 3235), почекайте хвилину, законопроект Notarrow про ратифікацію та законопроект Notarrow 2234, на доопрацювання. Є пропозиція проголосувати всі ці три питання без обговорення.

Шановні колеги, нам треба застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні стосовно постанови № 3235. Необхідно 226 голосів підтримки народних депутатів України. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 323

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Постанови «Про недопущення зупинки функціонування госпіталів ветеранів війни під час впровадження другого етапу медичної реформи» (№ 3235). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 327.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Шановні колеги, наступне питання — проект Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Королівства Данія щодо загальних умов та процедур, організаційних заходів та фінансових умов реалізації програми *Danida Business Finance* в Україні» ($N_2 0039$).

Я не чую. Так я ж кажу, що ϵ пропозиція розглянути ці питання... Ми не встигнемо. Так або... Це ті питання, які не потребують обговорення. У нас залишилося 4 хвилини.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Королівства Данія щодо загальних умов та процедур, організаційних заходів та фінансових умов реалізації програми *Danida Business Finance* в Україні» (№ 0039). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 334.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – законопроект № 2234. Є пропозиція направити суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи проєкту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення відповідальності за формування системи ціноутворення в будівництві автомобільних доріг загального користування» (№ 2234). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 305.

Рішення прийнято.

Я так розумію, законопроект № 2064 можемо теж прийняти без обговорення. Не буде... Голосуємо, добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку виноградарства в Україні» (№ 2064). Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 295.

Рішення прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте в цілому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що? В цілому – ні, рішення комітету – за основу. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Дякую, шановні колеги.